

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) โดย

ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม

นายยกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

อดีต ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ประธานศาลอุทธรณ์

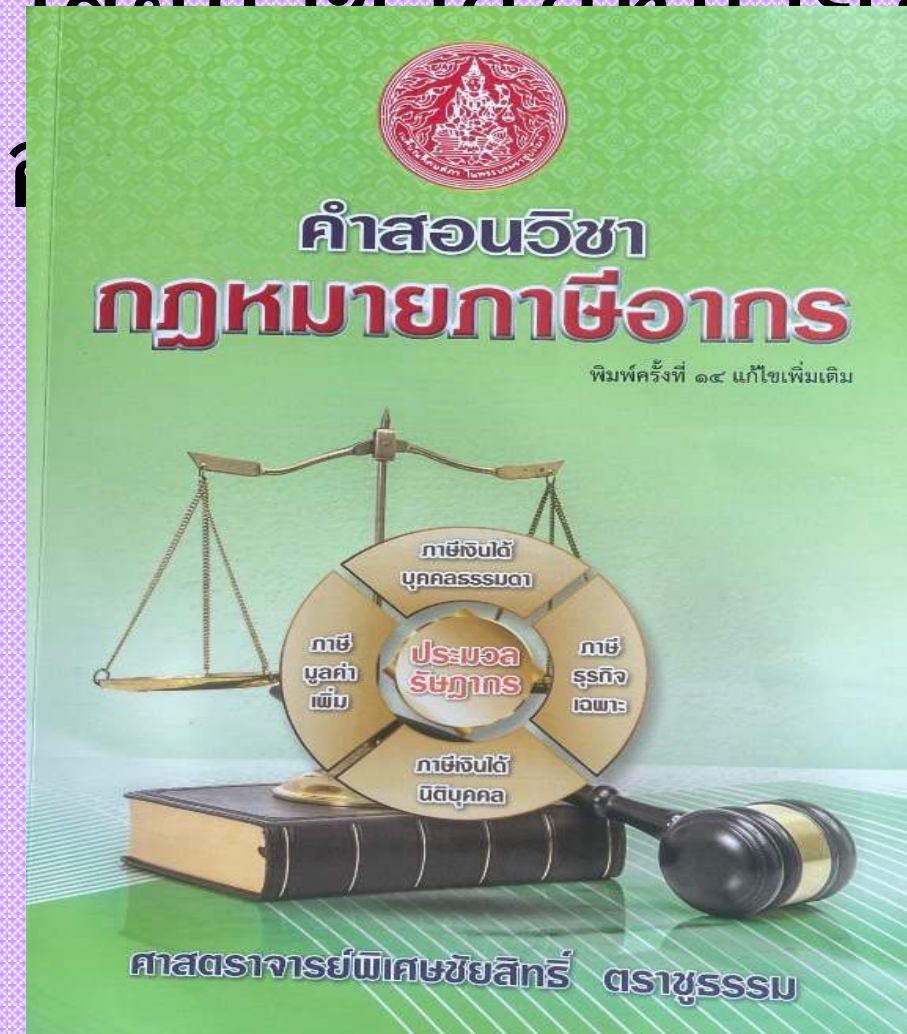
ประธานแผนกคดีเลือกตั้งในศาลฎีกา, ผู้พิพากษาศาลฎีกา
ผู้บรรยายวิชากฎหมายภาษีอากรสำนักอบรมศึกษากฎหมาย
แห่งเนติบัณฑิตยสภา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,

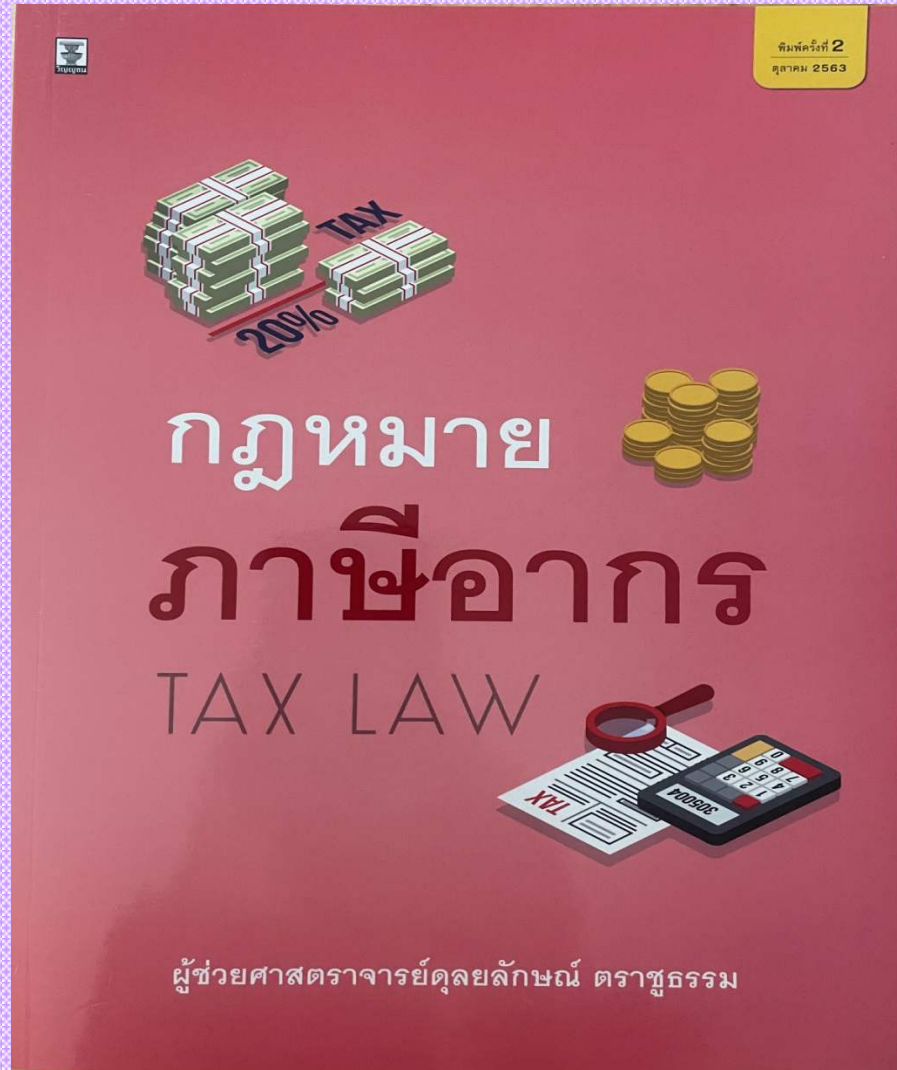
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, สภานายความ ฯลฯ

คำสอนวิชากฎหมายภาษี



หลักกฎหมายภาษีอากร (พิมพ์ครั้งที่



ประมวลรัชฎากร(พิมพ์ครั้งที่ ๑๑)



ภาษีเงินได้

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้
2. หน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้
3. หน้าที่หักภาษีเงินได้

นิติบุคคล

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้

นิติบุคคลเงินลงทุนส่วนสามัญ

นิติบุคคล

2) ห้างหุ้นส่วนจำกัด

3) บริษัทจำกัด

4) บริษัทมหาชนจำกัด

5) กิจกรรมซึ่งดำเนินการเป็น
ทางค้า
หรือหากำไร โดยรัฐบาลต่าง
ประเทศ
องค์การของรัฐบาลต่าง
ประเทศ

6) กิจการร่วมค้า (Joint

7) ^{Venture} ทุนวิธีหรือสมาคมที่มีใช้

องค์การ

สาธารณกุศลตามประกาศ

ของ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ

คลัง

9) นิติบุคคลที่อธิบดีกรม

สรรพากร

ประกาศกำหนดในราชกิจ

จานุเบกษา

โดยได้รับอนุมัติจาก

รัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงการคลังได้แก่

กิจการร่วมค้า (Joint Venture)

กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้า หรือ
หากำไรระหว่างบริษัทกับบริษัท บริษัทกับ
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
กับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือระหว่างบริษัท
และหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคล
ธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น
ข้อสังเกต

ต้องมีวิสาหกิจหนึ่งเป็นนิติบุคคล(จะเป็น
นิติบุคคลประเภทใดก็ได้)

ส่วนวิสาหกิจผู้เข้าร่วมค้าจะเป็นบุคคลธรรมดา
หรือนิติบุคคลก็ได้

1.กิจการร่วมค้าที่จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล(Incorporated JV)

2.กิจการร่วมค้าที่มีได้จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล (Unincorporated JV)

Corsortium (กิจการร่วมทำ)= การทำกิจการ
หรือ โครงการเดียวกัน โดยไม่มีการร่วม
ทุน,ไม่มีการแบ่งผลกำไรหรือขาดทุน,ไม่มีการ
รับค่าตอบแทนร่วมกัน,มีการแบ่งแยกค่า
ตอบแทนและงานที่ทำอย่างชัดเจนไม่ถือเป็น
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลตามประมวล

Joint Venture	Consortium
๑. มีการร่วมทุนไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน แรงงาน เทคโนโลยีหรือร่วมกันในผลกำไรหรือขาดทุนอันจะพึงได้ตามสัญญาที่ร่วมกันทำกับบุคคลภายนอก หรือ	๑. ไม่มีการร่วมทุน ไม่มีการร่วมกันในผลกำไรหรือขาดทุนอันจะพึงได้ตามสัญญาที่ร่วมกันทำกับบุคคลภายนอก
๒. ได้ร่วมกันทำสัญญากับบุคคลภายนอก โดยระบุไว้ในสัญญานั้นว่าเป็น “กิจการร่วมค้า” หรือ “Joint Venture” หรือ	๒. ไม่มีการร่วมกันทำสัญญากับบุคคลภายนอก โดยระบุไว้ในสัญญานั้นว่าเป็น “กิจการร่วมค้า” หรือ “Joint Venture”
๓. ได้ร่วมกันทำสัญญากับบุคคลภายนอก โดยไม่มีการแบ่งแยกงานและแบ่งแยกค่าตอบแทน	๓. ได้ร่วมกันทำสัญญากับบุคคลภายนอกโดยมีการแบ่งแยกงานและแบ่งแยกค่าตอบแทน
= บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีหน่วยภาษีใหม่เกิดขึ้น	≠ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ไม่มีหน่วยภาษีใหม่เกิดขึ้น

หนังสือกรมสรรพากรที่ กค. ๐๘๐๒/๑๗๒๓๘ ลว. ๗ ก.ย. ๓๖, กค. ๐๘๐๒/๑๕๕๒๐, ลว. ๒๒ พ.ย. ๒๗, กค. ๐๘๐๒/๒๐๙๑ ลว. ๑๕ ก.ย. ๓๘, กค. ๐๗๐๖/๒๓๔ ลว. ๔ รค. ๔๕ ในหนังสือ “การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning)” ของ ศ.ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม พิมพ์ครั้งที่ ๖ ส.ค. ๖๗ หน้า ๕๗๗, ๕๘๙ - ๕๙๒.

บุคคลธรรมดา **Joint Venture** กับ
บุคคลธรรมดาเพื่อทำกิจการร่วมกัน โดยไม่มี
วัตถุประสงค์จะแบ่งปันกำไรกัน = คณะบุคคลที่
มิใช่นิติบุคคล เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใน
นามคณะบุคคลที่มิใช่นิติบุคคล

บุคคลธรรมดา **Joint Venture** กับ

บุคคลธรรมดาเพื่อทำกิจการร่วมกัน โดยไม่มี

วัตถุประสงค์จะแบ่งปันกำไรกัน = ~~คณะบุคคลที่~~
ร่างขึ้นสำหรับทำ

มีใช้นิติบุคคล เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใน

~~นามคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล~~

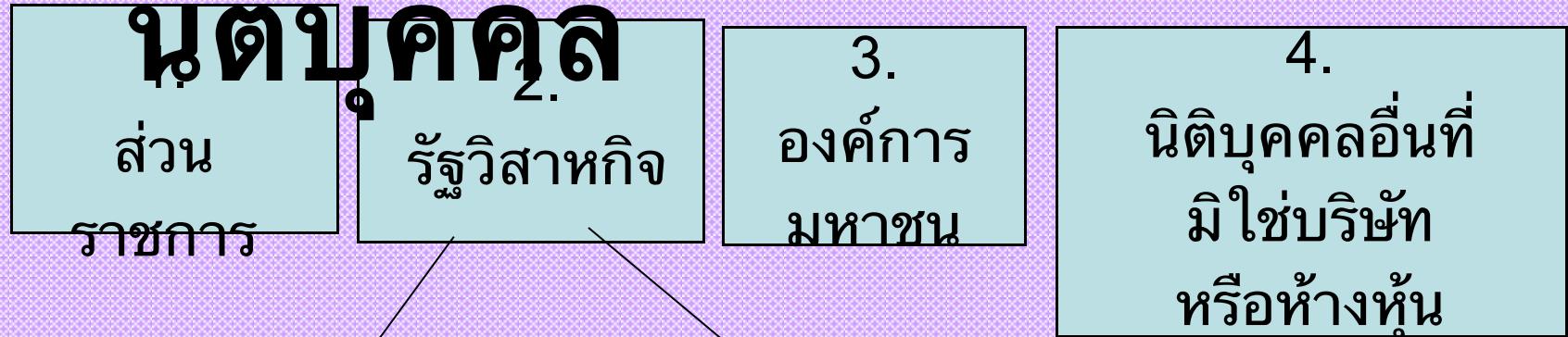
ร่างขึ้นสำหรับทำ

บุคคลธรรมดา **Joint Venture** กับบริษัทหรือ
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเพื่อทำ
กิจการร่วมกัน = กิจการร่วมค้า (**Joint
Venture**) เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในนาม
กิจการร่วมค้า (**Joint Venture**)

แต่ถ้าไม่มีการร่วมทุนหรือแบ่งผลกำไรหรือ
ขาดทุน หรือไม่มีการใช้ชื่อกิจการร่วมค้า (**Joint
Venture**) และมีการแบ่งแยกงานและค่าตอบแทน
= กิจการร่วมทำ (**Consortium**) ไม่มีหน่วยภาษี
(**Tax Entity**) หน่วยใหม่เกิดขึ้น ต่างฝ่ายต่างนำ
ค่าตอบแทนที่แต่ละฝ่ายได้รับไปเสียภาษีเงินได้ในนาม
ของตนเอง

2. ผู้ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

นิติบุคคล



ส่วน

ราชการ

รัฐวิสาหกิจ

3.
องค์การ
มหาชน

4.
นิติบุคคลอื่นที่
มิใช่บริษัท
หรือห้างหุ้น

ส่วนนิติบุคคล

บริษัทจำกัดหรือบริษัท
มหาชนจำกัดที่รัฐมีทุนรวม
อยู่เกิน 50 % ไม่ว่า
โดยตรงหรือโดยอ้อม

องค์การของรัฐบาล
- องค์การของรัฐบาลตาม
พ.ร.บ. ว่าด้วยการจัดตั้ง
องค์การของรัฐบาล พ.ศ.
2496 ซึ่งม.3 ให้จัดตั้งโดย
ตราเป็นพ.ร.ฎ.

- กิจกรรมของรัฐที่จัดตั้งขึ้น

1. ส่วนราชการ = หน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ภาระกิจหลักคือ การให้บริการสาธารณะ

- กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม (บริการสาธารณะส่วนกลาง)

- จังหวัด (บริการสาธารณะส่วนภูมิภาค)

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล

2. รัฐวิสาหกิจ- องค์การที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่ง
ดำเนินกิจกรรมในทางอุตสาหกรรมหรือพาณิช
ยกรรม เพื่อผลิตสินค้าและบริการออกจำหน่าย
อยู่ภายใต้อำนาจครอบงำหรือชี้นำของรัฐหรือ
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น(ดร.ชาญชัย แสวง
ศักดิ์, หน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจ:องค์การมหาชนและหน่วยบริการรูป
แบบพิเศษ,(กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์นิติธรรม
2549 หน้า 89-92)

=องค์การของรัฐบาล, หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็น
เจ้าของและบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่



องค์การของรัฐบาล (ประมวลรัษฎากร มาตรา ๒)

1. องค์การของรัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ การประปานครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง

2. องค์การของรัฐบาลที่จัดตั้งโดยพระราชกฤษฎีกาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ.2496 เช่น องค์การตลาด องค์การคลังสินค้า องค์การจัดการน้ำเสีย และ

3. หน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ เช่น โรงพิมพ์ตำรวจ โรงงานไฟ กรมสรรพสามิต องค์การสรา กรมสรรพสามิต (ถือเป็นส่วนหนึ่งของราชการ แต่มิได้ดำเนินงานราชการตามวัตถุประสงค์อันระบไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แต่เป็นงานซึ่งส่วนราชการแห่งใดแห่งหนึ่งเข้ามาดำเนินงานธุรกิจและใช้เงินงบประมาณเป็นทุนดำเนินงาน มิได้จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาหรือจดทะเบียนเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

มักจัดตั้งขึ้นโดยคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินงานในทางอุตสาหกรรมหรือ

พาณิชย์กรรม ขึ้นอยู่กับกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง จึงไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและไม่มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วย

3.องค์การมหาชน = หน่วยงานของรัฐที่เป็น
นิติบุคคลซึ่งรัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดทำบริการ
สาธารณะแตกต่างไปจากส่วนราชการและ
รัฐวิสาหกิจ
โดยเน้นหนักไปทางสังคม การศึกษาและ
วัฒนธรรม ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไร
อยู่ภายใต้บังคับ พ.ร.บ.องค์การมหาชน
พ.ศ.2542
ซึ่งระบุให้การจัดองค์การมหาชนต้องตราเป็น
พระราชกฤษฎีกา เช่น โรงพยาบาล

รัฐวิสาหกิจ

```
graph TD; A[รัฐวิสาหกิจ] --> B[องค์การของรัฐบาล]; A --> C[บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่รัฐมีทุนรวมอยู่เกิน];
```

องค์การ
ของ
รัฐบาล

บริษัท
จำกัดหรือ
บริษัท
มหาชน
จำกัดที่รัฐ
มีทุนรวม
อยู่เกิน



200 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม.10900

เลขประจำตัวผู้เสียภาษี 0994000165501 สำนักงานใหญ่

รหัสการไฟฟ้า (PEA Code)	สายส่งหน่วย (MU)	หมายเลขผู้ใช้ไฟฟ้า (CA/Ref. No.1)	เลขที่เอกสาร (Doc No./Ref. No.2)	ประจำเดือน (Bill Period)	
108101	IKTN0421	020003603163	YZM001969962080	09/2562	
รหัสเครื่องวัด (PEA No.)	User No.	ประเภท (Type)	ตัวคูณ (Multiplier)	วันที่อ่านหน่วย (Meter Reading Date)	วันที่พิมพ์ (Printing Date)
26201459	291411	1125			17/10/62 14:08:40

ชื่อผู้ใช้ไฟฟ้า [REDACTED]

สถานที่ใช้ไฟฟ้า [REDACTED]

รายละเอียดการใช้ไฟฟ้า (Usage)

A Version 4.9.8

จำนวนเงิน (บาท)

เลขครึ่งหลัง (Reading Reading)	เลขครึ่งก่อน (Previous Reading)	จำนวนที่ใช้ (Consumption)	ค่าพลังงานไฟฟ้า	454.78
			ค่าบริการรายเดือน	38.22
			ค่า Ft -0.1160 บาท/หน่วย	-16.24
		140.00	ส่วนลด	
			รวมเงินค่าไฟฟ้า	476.76
			ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7 %	33.37
			รวมเงินค่าไฟฟ้าเดือนปัจจุบัน	510.13

รวมเงินทั้งสิ้น (Amount) ที่ชำระแล้ว *****510.13

(ถ้ามีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูง)

** เอกสารนี้ยกโทษตามกฎหมาย โฉนด จึงไม่ต้องการลงนาม **

ประวัติการใช้ไฟฟ้า (Usage History)

วันที่อ่านหน่วย (Date)	16/09/62	17/08/62	17/07/62	16/06/62	17/05/62	16/04/62
จำนวนหน่วย (Consumption)	140	146	159	171	217	181

วันที่ชำระเงิน 19/09/2562

โปรดอ่านคำแนะนำและค่าเตือนด้านหลัง

กรณีค่าไฟฟ้าค้างชำระเกิน 3 เดือน โปรดชำระโดยทันที เนื่องจากถึงกำหนดคงจ่ายไฟ หรือยกเลิกการจ่ายแล้ว



มสประปากรุงเทพมหานคร
METROPOLITAN WATERWORKS AUTHORITY

400 ถนนประชาธิปไตย ทั้งสองห้อง หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

หมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 0994000165463 สาขาที่ 00000

ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี

สาขา-เขต 15-05 ทะเบียนผู้ใช้น้ำ 12345678

เลขที่ 1234567890 วันที่ 11/03/2561 ประจำเดือน 03/2561

ชื่อผู้ชำระเงิน นายยอดน้ำ ไสสะอาด

ที่อยู่ 400 ถ.ประชาธิปไตย หลักสี่ กทม.

หมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี 00000000000000 สาขาที่ 0000

ชื่อผู้ใช้น้ำ นายยอดน้ำ ไสสะอาด

ที่ใช้น้ำ 400 ถ.ประชาธิปไตย หลักสี่ กทม.

จำนวนน้ำใช้	22	ลูกบาศก์เมตร
		บาท
ส่วนลด	100.00	บาท
ยอดเงินก่อนรวมภาษี	93.00	บาท
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	7.00	บาท
รวมเงินที่ชำระ	***** 100.00	บาท

3



เทศบาลตำบลท่าขนาย

ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปาและใบกำกับภาษี เลขที่ 9 เลขที่ 4

บวรจำเริญ อากาศอำนวย จ.ศ. 2556

หมายเลขมิเตอร์น้ำประปา 1-001 ชื่อ-สกุล นายสม ปรังเฒ่า

ที่อยู่ เลขที่ 1 หมู่ที่ 10 บ้านดอนแก้ว ต.ท่าขนาย อ.บ้านไร่ จ.ศ.

เลขที่อ่านเครื่องก่อน	เลขที่อ่านเครื่องหลัง	หน่วยที่ใช้
100	180	80
		จำนวนเงิน (บาท)
ค่าค่าน้ำประปา		5
ค่าน้ำประปา		400
ค่าเช่ารถบรรทุกน้ำประปา บ.ศ.		5
รวมเงินค่าน้ำประปา		405
ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% เป็นเงิน		28.35
ได้รับเงินรวมทั้งสิ้น		433.35

ชื่อและนามสกุลนายสม ปรังเฒ่า

ได้รับเงินถูกต้องแล้ว พยานนายสม ปรังเฒ่า วันที่รับเงิน

(ลงนาม) _____ ที่วัดท่าขนายบ้านดอนแก้ว

4. นิติบุคคลอื่นที่มีใช้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

- สหกรณ์

- นิติบุคคลอาคารชุด

- หอการค้าไทย

- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

- เนติบัณฑิตยสภา

- ธนาคารแห่งประเทศไทย

- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

- สำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

JV BCKT (กิจกรรมร่วมค้า

1. Bilfinger + BCKT)

Berger

2. CH.

Karnchang

3.

Kumakaigu
mi

JV ION (กิจการร่วมค้า ION)

1.Italian Thai

2.Obayashi

3.Nishimatsu

งบกำไรขาดทุน

กิจการร่วมค้า BCKT

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542

รายได้	10,000	ล้านบาท
รายจ่าย	<u>8,000</u>	ล้านบาท
กำไรก่อนเสียภาษี	2,000	ล้าน
บาท		
ภาษี 30%	<u>600</u>	ล้าน
บาท		

งบกำไรขาดทุน

บริษัท BCKT จำกัด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542

รายได้	10,000	ล้านบาท
รายจ่าย	<u>8,000</u>	ล้านบาท
กำไรก่อนเสียภาษี	2,000	ล้านบาท
ภาษี 30%	<u>600</u>	ล้านบาท
กำไรสุทธิ	1,400	ล้านบาท
หักเป็นทุนสำรอง 5%	<u>70</u>	ล้านบาท
คงเหลือกำไรสุทธิ	1,330	ล้านบาท ^๐

ลักษณะของกิจการร่วมค้า (Joint Venture)

- มีการร่วมทุนกัน ไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน แรงงาน เทคโนโลยี หรือร่วมกันในผลกำไร หรือขาดทุน อันจะพึงได้ตามสัญญาที่ร่วมกัน ทำกับบุคคลภายนอก หรือ
- ได้ร่วมกันทำสัญญากับบุคคลภายนอก โดยระบุไว้ในสัญญานั้นว่าเป็น “กิจการร่วมค้า” (Joint Venture) หรือ
- ได้ร่วมกันทำสัญญากับบุคคลภายนอก

โครงการสร้างสะพานแขวน

1. บริษัท A รับเหมาตอกเสาเข็มใน
แม่น้ำ

2. บริษัท B รับเหมาสร้างสะพาน

1. Joint Venture

Agreement (สัญญาร่วม

ค้า Consortium

Agreement (สัญญา

ร่วมทำงาน)

Joint Venture

เจ้าของโครงการ
จ้างเหมามูลค่า

5,000 ล้านบาท

Joint Venture
AB รับเหมาและ
มีค่าใช้จ่ายรวม

ภาษี 4,000 ล้านบาท

Joint Venture
AB มีกำไรสุทธิ
1,000 ล้านบาท

แบ่งกำไรให้
บริษัท A 400

แบ่งกำไรให้
บริษัท B 600

Consortium

เจ้าของโครงการ
จ้างเหมามูลค่า

5,000 ล้านบาท

Consortium AB
รับเหมาโดยแบ่ง
งานกันทำ

รายรับ 40% หรือ
2,000 ล้านบาท
เป็นของบริษัท A

บริษัท A มีค่าใช้จ่าย
1,500 ล้านบาท จึงมี

รายรับ 60% หรือ
3,000 ล้านบาท
เป็นของบริษัท B

บริษัท B มีค่าใช้จ่าย
3,200 ล้านบาท จึง



3. วิธีเสียภาษีเงินได้

- 1) วิธีเสียเงินได้จากกำไรสุทธิ (ม. 65-69, 76 ทวิ)
- 2) วิธีเสียจากฐานรายได้ก่อนหักรายจ่ายใดๆ
(ม. 71(1), 67, บัญชีอัตราภาษีเงินได้, 68)
- 3) วิธีเสียจากการจำหน่ายเงินกำไร
ไปต่างประเทศ (ม. 70 ทวิ)
- 4) วิธีหักภาษี ณ ที่จ่าย (ม. 69 ทวิ , 69 ตร
, 70
3 เทรส.ท.ป.4/28)

วิธีเสียจากฐานรายได้ก่อนหักราย

จ่ายใด ๆ

1.
อัตรา
3% ตาม

มาตรา

2.
อัตรา 10 %
,2% กรณี
มูลนิธิหรือ

มูลนิธิหรือ

3.
อัตรา 5%
ตามมาตรา
71(1)

4.
อัตรา 15% ของ
ดอกเบี้ยยของกองทุน
รวมที่เป็นนิติบุคคล

มาตรา

538,6787/2552

คำพิพากษาฎีกาที่ 5204/2538

**บริษัท ชีดาร์การ์เมนต์ (ไทยแลนด์)
จำกัด**

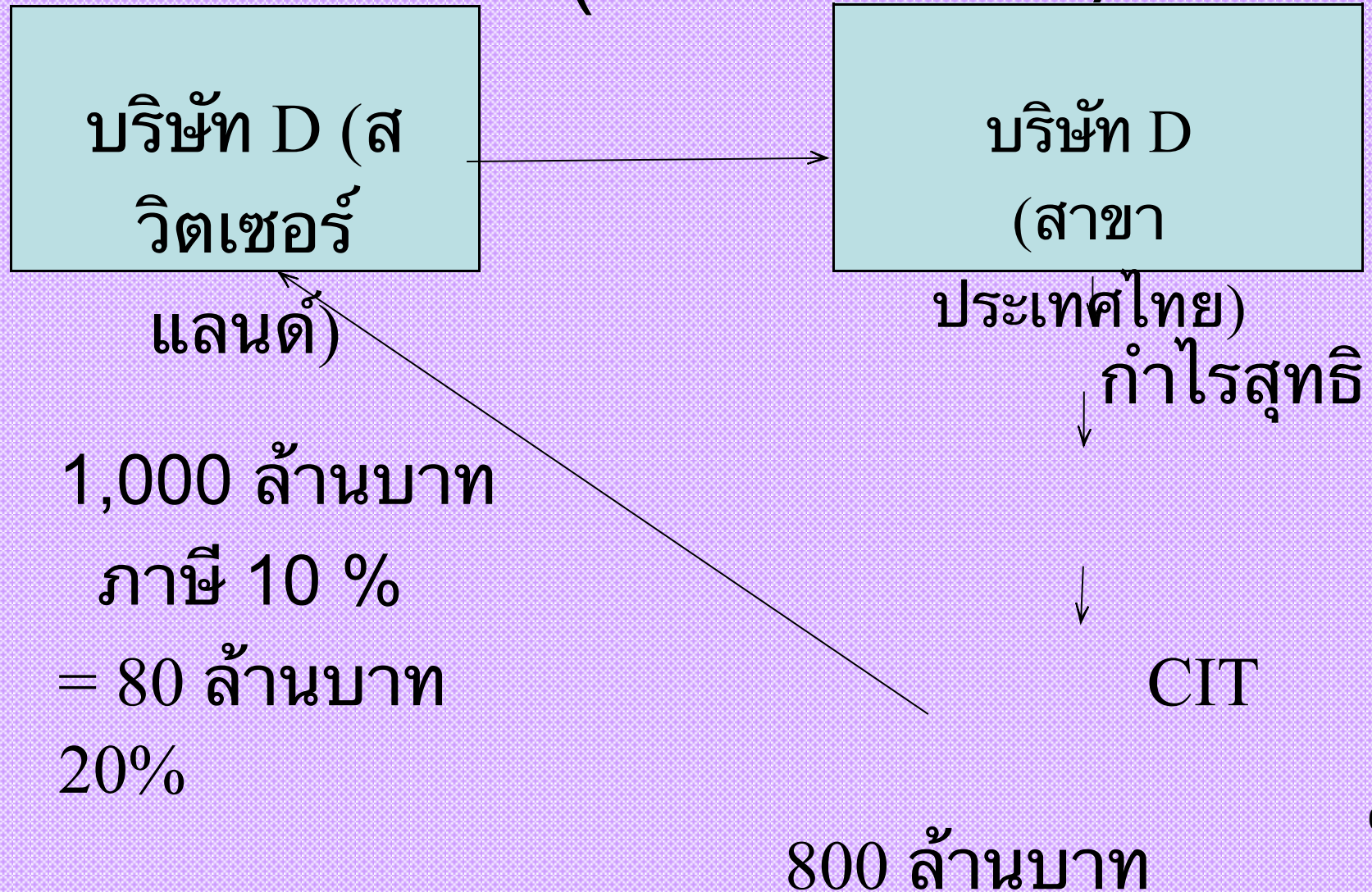
โจทก์

กรมสรรพากร

จำเลย

เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งใน 3 เหตุ ตามข้อความที่บัญญัติไว้ใน
มาตรา 71 (1) แห่ง ป.ร.ก. เจ้าพนักงานประเมินก็มีอำนาจ
ประเมินภาษีได้ หากจำเป็นต้องมีครบทั้ง 3 ประการไม่ เมื่อ
โจทก์ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล (แบบ
ภ.ง.ด. 50) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2527 และ
2528 ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบ
ระยะเวลาบัญชี ตามมาตรา 68 และมาตรา 69 แห่ง ป.ร.ก.
อันเป็นแบบการยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณ
ภาษี เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยจึงมีอำนาจประเมินได้
ตาม มาตรา 71 (1) การยื่นรายการของโจทก์ในภายหลังไม่
อาจลบล้างอำนาจของเจ้าพนักงานประเมินได้

วิธีเสียจากการจำหน่ายเงินกำไรไปต่างประเทศ(มาตรา 70 ทวิ)



บริษัท B
(บราซิล)



บริษัท B
(สาขา
ประเทศไทย)

ซื้อสินค้า

ซื้อสินค้า

ลูกค้าในประเทศไทย

หลักความเป็นวิสาหกิจเดียวกัน (Single Enterprise Approach)

=สำนักงานใหญ่(Head Office)กับ
สาขา(Branch)

ถือเป็นนิติบุคคลหรือวิสาหกิจเดียวกัน

1.สาขาในประเทศไทยต้องนำค่าสินค้าที่
สำนักงานใหญ่ขายมารวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อ
เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา 20%

2 สาขาในประเทศไทยต้องเสียภาษีการ

กำไรจากการขายสินค้า 100 ล้านบาท

CIT 20% 20 ล้านบาท

คงเหลือ 80 ล้านบาท

RT 10% 8 ล้านบาท

ฎ.1445/2541 (บริษัทนิจิเมน จำกัด โจทก์ กรม
สรรพากร จำเลย)

ข้อเท็จจริง

ลูกค้าในประเทศไทยซื้อสินค้าและชำระเงินค่า
สินค้าให้แก่สำนักงานใหญ่ของบริษัท นิจิเมน^๐

บริษัท นิจิเมน จำกัด มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เมืองโยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่น

หลักความเป็นคนละวิสาหกิจต่างกัน

(Seperate Enterprise Approach)

=สำนักงานใหญ่(Head Office)กับสาขา(Branch)

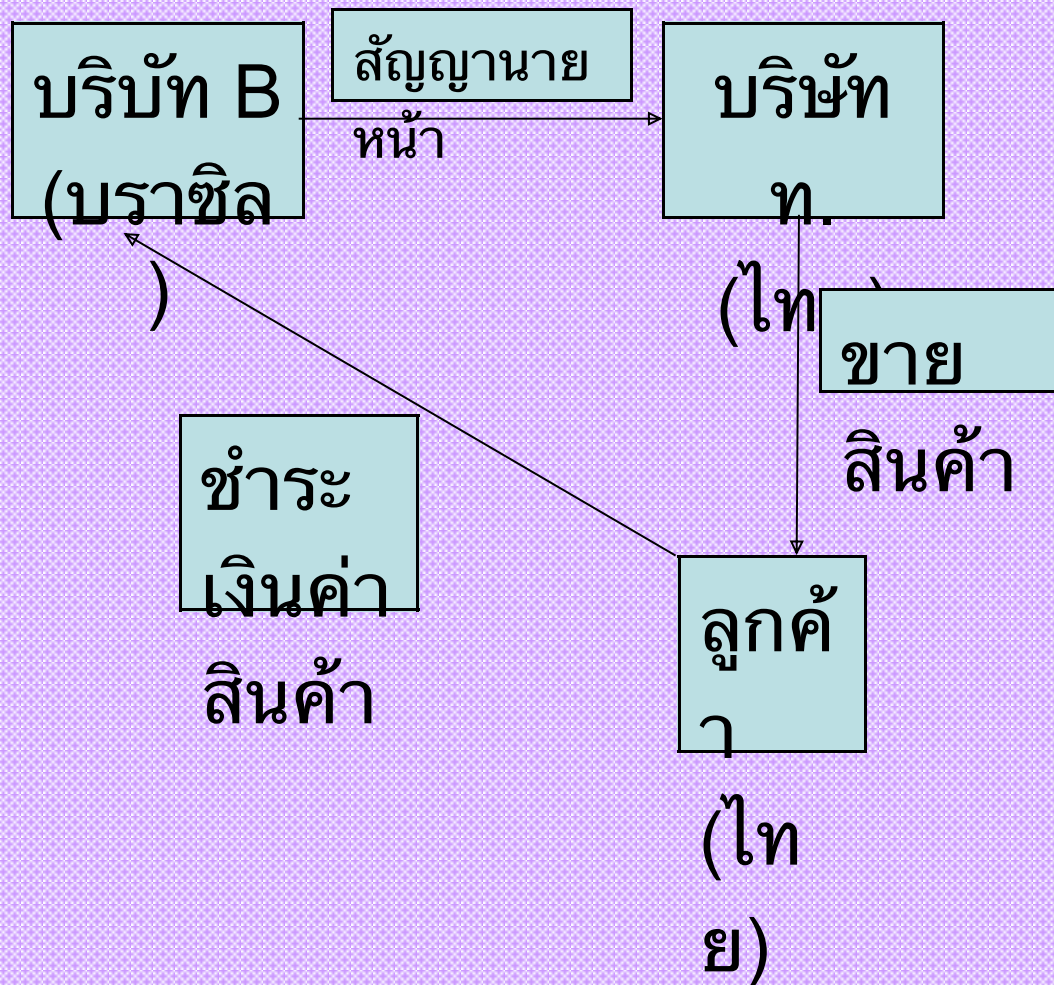
ถือเป็นคนละนิติบุคคลหรือคนละวิสาหกิจต่างกัน

อนุสัญญาภาษีซ้อน (Double Taxation Agreement)

ถือว่าสถานประกอบการถาวร (Permanent Establishment หรือ PE) เป็นคนละวิสาหกิจแยกต่าง

หากจากสำนักงานใหญ่ ฉะนั้น หากลูกค้าใน
ประเทศไทยซื้อหรือรับบริการประเภทเดียวกันจาก
สำนักงานใหญ่ ไม่ถือเป็นรายได้ของ PE ใน
ประเทศไทย (Attribution Principle)

แต่ต้องสอดคล้องกับเงื่อนไข เช่น ไทย-จีน



- ฎ.4/2521, 358/2521, 2956/2525, 700/2531
และ1015/2539

วินิจฉัยว่าบริษัทนายหน้าในประเทศไทยไม่ต้อง
เสียภาษีการจำหน่ายเงินกำไร เพราะไม่ใช่ผู้
จำหน่ายเงินกำไร

- ฎ.3935/2548 วินิจฉัยว่า บริษัทนายหน้าใน
ประเทศไทยต้องเสียภาษีการจำหน่ายเงินกำไร
เพราะตามประมวลรัษฎากรมาตรา 76 ทวิ นาย
หน้าต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากฐานกำไร

วิธีหักภาษี ณ ที่จ่าย

1.หัก ณ ที่จ่ายตามบทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา
69 ทวิ

มาตรา
69 ตรี

มาตร
า 70

2.หักภาษีหัก ณ ที่จ่ายตามคำสั่งอธิบดีกรม

สรรพากร

ท.ป.4
/

2528

วิธีประเมิน โดยเจ้าพนักงานประเมิน

1. ประเมิน โดยไม่มีการออกหมายเรียก
2. ประเมิน โดยมีการออกหมายเรียก(มาตรา 19-26)

อุทธรณ์ได้ตามมาตรา 30เว้นแต่จะเป็นกรณี
ต้องห้ามอุทธรณ์ทั้งสองกรณี

วิธีเสียจากฐาน

- การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
จะเสียรอบระยะเวลาบัญชี
ละ **ครั้งที่ 1** ให้เสียภายใน 2 เดือน
นับแต่วัน
ครั้งที่ 2 คือ หักเสียภาษีของเงินปันผล
เมื่อได้รับ
สุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ๐

1.รอบระยะเวลาบัญชี = 12

1 ม.ค. 51 - 31 ธ.ค.
51

1 เม.ย. 51 - 31 มี.ค.
52

1 ก.ค. 51 - 30 มิ.ย.

2.รอบระยะเวลาบัญชีน้อยกว่า 12 เดือน

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเริ่มตั้งใหม่
ถือวันเริ่มตั้งถึงวันใด

วันหนึ่งที่ยังไม่ครบ 12 เดือน เป็นรอบระยะเวลา
เวลาบัญชีแรกได้โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตจาก
อธิบดีกรมสรรพากร

1 สิงหาคม 2544 - 31 กรกฎาคม 2545

1 สิงหาคม 2544 - 31 ธันวาคม 2544 = 5

1 เดือน

**2) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาต
จากอธิบดีกรมสรรพากรให้เปลี่ยนวันสุดท้าย
ของรอบระยะเวลาบัญชี**

1 มกราคม 2544 - 31 ธันวาคม 2544

**1 มกราคม 2544 - 31 มีนาคม 2544 = 3
เดือน**

**3) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนเลิกกิจการหรือควบ
กิจการ**

1 เมษายน 2544 – 30 กันยายน 2544

3.รอบระยะเวลาบัญชีมากกว่า 12 เดือน

30 กันยายน 2544 เป็นวันสุดท้าย
ของรอบระยะเวลาบัญชี ผู้ชำระบัญชี
ต้องยื่น ภ.ง.ด.50 ภายใน 150 วัน คือ
ภายในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2545 แต่
ยื่นคำร้องภายใน 30 วัน นับแต่วันที่
เจ้าพนักงานรับผิดชอบเลิกกิจการ
ขอขยายรอบระยะเวลาบัญชีออกไป

กำหนดเวลายื่นแบบ ภ.ง.ด. 51

1.รอบระยะเวลาบัญชี

1 มกราคม – 31 ธันวาคม 2544

ยื่นภายใน 31 สิงหาคม 2544

2.รอบระยะเวลาบัญชี

1 เมษายน – 31 มีนาคม 2544

ยื่นภายใน 30 พฤศจิกายน 2544

3.รอบระยะเวลาบัญชี

1 กรกฎาคม 2544 – 30 มิถุนายน 2545

ยื่นภายใน 28 กุมภาพันธ์ 2546

4.รอบระยะเวลาบัญชี

1 ตุลาคม – 30 กันยายน 2545

ยื่นภายใน 31 พฤษภาคม 2546

ตัวอย่างการเสียภาษี กรณีถือรอบระยะเวลาบัญชีตาม

บัญชีเงิน

1. การยื่นเสียภาษีครั้งที่ 1

ต้องกระทำ

2. การยื่นเสียภาษีครั้งที่ 2

ต้องกระทำ

ภายในวันที่ 29 หรือ 30

พ.ค.

ตามเงื่อนไข

การยื่นเสียภาษีครั้ง

1. จัดทำป¹ระมาณการ
กำไรสุทธิ
2. ใช้แบบ ภ.ง.ด. 51



ภ.ง.ด.51

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

รอบระยะเวลาบัญชี

4-5 เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร

(ให้ใช้เลขทะเบียนนิติบุคคลหรือเลขที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือกรมสรรพากรออกให้)

๘-๗ ข้อ

(ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฯลฯ)

8-10 ที่ตั้งสำนักงาน : อาคาร..... ห้องเลขที่..... ชั้นที่.....

11-14 หมู่บ้าน _____ เลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ต.รอก/ชอย _____ แยก _____

15-16 ถนน ตำบล/แขวง

17 อำเภอ/เขต จังหวัด

18-19 รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร

10.1 ชื่อเว็บไซต์



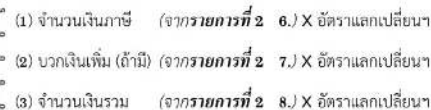
ภาพที่ ๑๖. การเพิ่มเติมน้ำ

[illegible]

เฉพาะกรณีที่ใช้เงินตราสกุลอื่น นอกจากเงินตราไทยเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้คำนวณภาษีที่ชำระเพิ่มเติมเป็นเงินตราไทยด้วย

อัตราแลกเปลี่ยนตัวเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขาย ณ วันที่ทำการสุดท้ายก่อนวันชำระภาษีตามมาตรา 76 ณ แห่งประมวลรัษฎากร

วันที่ เดือน พ.ศ. จำนวนเงิน บาทต่อ 1 หน่วยเงินตราต่างประเทศ



ซึ่งเสียจากกำไรสุทธิ ได้แบบมแสดงสถานะทางการเงิน (ซึ่งผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรให้ความเห็นชอบได้ออกทานและรับรองแล้วสำหรับ เดือนแรกของรอบระยะเวลาปี) และหนังสือรับรองของให้สถาบันบแสดงสถานะทางการเงิน จำนวน.....ฉบับ นายใดแล้ว

การรับรองของกรรมการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วน หรือผู้จัดการ

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบรายการในแบบ ภ.ง.ด.51 แล้ว ขอรับรองว่าเป็นรายการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นความจริงทุกประการ และ
กรณีที่จะต้องเสียเงินเพิ่มตามมาตรา 67 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร ข้าพเจ้าขอลดเงินเพิ่มด้วย

សង្កេត

ตำแหน่ง.....

ยื่นวันที่ เดือน พ.ศ.

สิ่งที่

ตำแหน่ง.....

--	--	--	--

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (ของนิติบุคคลและตัวประกอบ)	ชื่อนิติบุคคลและตัวประกอบ	43	ทะเบียนเลขที่	4
---	---------------------------	----	---------------	---

42

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (ของสำนักงานสอบบัญชี)

46 วันที่ในรายงานของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (ของผู้ทำบัญชี)	ชื่อผู้ทำบัญชี	48	4
--	----------------	----	---

คำเตือน ให้แสดงรายการในแบบฯ ตามความเป็นจริงและครบถ้วน หากแจ้งข้อความเท็จเพื่อหลีกเลี่ยง

การเลือกภาษาการมีความคิดและตอบโต้ตามประมวลกฎหมาย

**3. เสียภาษีจากครึ่งหนึ่งของ
ประมาณการ
กำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลา
บัญชี เช่น
ประมาณการกำไรสุทธิไว้
1,000,000 บาท ให้นำครึ่ง
หนึ่งคือ
500,000 บาท มาเสียภาษี
 $20\% = 100,000$ บาท**

หากประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่า 25% ของกำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลาบัญชีโดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องเสียเงินเพิ่ม 20% ของภาษีที่ชำระขาด เช่น ประมาณการกำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลาบัญชีไว้ 740,000 บาท แต่มีกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น 1,000,000 บาท ถือว่าประมาณการขาดไปเกินกว่า 25 % ของกำไรสุทธิทั้งรอบระยะเวลาบัญชี ต้องเสียเงินเพิ่ม 20 % ของภาษีที่ชำระขาด

เงินเพิ่มดังกล่าวเป็นเงินเพิ่มในลักษณะเบี้ยปรับ มิใช่ดอกเบี้ย จึงอาจงดหรือลดได้ (ฎ.3839/2531)

เงินเพิ่ม = กำไรสุทธิตามแบบ ภ.ง.ด.50 / 2 x 20 % - ภาษีตามแบบ ภ.ง.ด.51 x 20%

●หากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลได้จัดทำประมาณ
กำไรสุทธิและยื่นแบบ ภ.ง.ด. 51 เสียภาษีครึ่งปีไว้ไม่น้อย
กว่ากึ่งหนึ่งของภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50
ไว้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แล้ว แม้ประมาณการกำไรสุทธิ
นั้นจะแสดงขาดไปเกิน 25% ของกำไรสุทธิในรอบระยะเวลา
บัญชีนั้นก็ถือว่า มีเหตุอันควร ไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม 20% ของ
ภาษีที่ชำระขาด

กรณีจัดทำประมาณกำไรสุทธิไม่น้อยกว่ากำไรสุทธิที่
ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 ไว้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่แล้ว แต่ยื่น
แบบ ภ.ง.ด. 51 เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ได้ยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50 ในรอบ
ระยะเวลาบัญชีที่แล้วเนื่องจากได้รับยกเว้นหรือลดอัตรา
ภาษี ก็ถือว่า มีเหตุอันสมควร เช่นเดียวกัน (คำสั่งกรม

**กรณีต้องเสียเงินเพิ่ม ควรยื่นแบบ
ภ.ง.ด.51 เพิ่มเติม เพื่อเสียเงินเพิ่มใน
ลักษณะดอกเบี้ย 1.5% ต่อเดือนหรือเศษ
ของเดือน แทนการถูกประเมินเงินเพิ่ม 20%
ของภาษีที่ชำระขาด ถ้าเวลาที่ยื่นยังไม่เกิน
12 เดือน นับแต่วันครบกำหนดเวลายื่นแบบ
ภ.ง.ด.51**

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคลที่ไม่ต้อง
จัดทำประมาณการกำไรสุทธิ
แต่เสียภาษี

จากบัญชีกำไรสุทธิไฮรยะมเวลา 6
เดือนแรกให้หักทรัพย์
ของรอนระยะเวลากลับบัญชี
แห่งประเทศไทย

2. ธนาคารพาณิชย์
3. บริษัทเงินทุน
4. บริษัทหลักทรัพย์

5. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์

6. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน

นิติบุคคลที่จัดให้มี

**การสอบทานงบแสดงฐานะ
ทางการเงิน**

**โดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับความ
เห็นชอบจาก**

อธิบดีกรมสรรพากร

การยื่นเสียภาษีครั้ง

1. ปรับปรุงกำไรสุทธิทางบัญชีให้เป็นกำไรสุทธิทางภาษี
2. ใช้แบบ ภ.ง.ด. 50
3. เสียภาษี 20% จากกำไรสุทธิทางภาษี
โดยนำภาษีที่เสียไปแล้วในครั้งที่ 1

อัตราภาษีเงินได้

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุน
ชำระแล้ว

ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่

กำไรสุทธิทางได้	อัตรา ภาษี	จำนวน ภาษี	ภาษี สะสม
1-1,000,000	15%	150,000	150,000
1,000,001- 3,000,000	25%	500,000	650,000
3,000,001 ขึ้นไป	30%	?	?

แต่กำไรสุทธิที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลา
บัญชีซึ่งเริ่มใน
หรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551
เป็นต้นไป

เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท ได้รับ
กำไรสุทธิทางภาษีเงินได้
ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 471 พ.ศ. 2551
ภาษี

กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (บาท)	กำไรสุทธิ (บาท)	กำไรสุทธิ (บาท)
1-150,000	0%	0	0
150,001-1,000,000	15%	127,500	127,500
1,000,001-	25%	500,000	627,500
3,000,000	30%	?	?

เพราะฉะนั้น ปัจจุบันเสียภาษีน้อยกว่าเดิม 650,000-627,500 บาท
= 22,500 บาท

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของ

ประเทศในกลุ่มอาเซียน

	ประเทศ	เงื่อนไข	อัตราภาษี
1.	ไทย		30
2.	สิงคโปร์	เริ่มใช้ปี 2008	18
3.	อินโดนีเซีย	รายได้ไม่เกิน 50 ล้านบาท	10
			15
		รายได้เกิน 50 ล้านบาท	30
4.	ฟิลิปปินส์		35
			26
5.	มาเลเซีย	รายได้เกิน 100 ล้านบาท	30
6.	พม่า		

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลของประเทศใน

กลุ่มอาเซียน (ต่อ)

ประเทศ	เงื่อนไข	อัตราภาษี
7. เวียดนาม		28
8. บรูไน		30
9. กัมพูชา		20
10. ลาว	บริษัทในประเทศ	35
	บริษัทต่างประเทศ	20

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลใหม่

23% ของกำไรสุทธิสำหรับ 1 รอบระยะ
เวลาบัญชีที่เริ่มในหรือ หลังวันที่ 1
มกราคม 2555

20% ของกำไรสุทธิสำหรับ 2 รอบระยะ
เวลาบัญชีที่เริ่มในหรือ หลังวันที่ 1
มกราคม 2556

หมายเหตุ

อัตราดังกล่าวใช้บังคับแก่บริษัทที่นำหลัก

อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ SME

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนชำระ
แล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่
เกิน 5 ล้านบาทและมีรายได้จากการขาย
สินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาไม่
เกิน 30 ล้านบาท ไม่ว่าในรอบระยะเวลา
บัญชีใด (Small and Medium Enterprise หรือ
SME) ให้เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลดังนี้

- กำไรสุทธิส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท ได้รับยกเว้น ภาษี
- กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 150,000 บาท แต่ไม่เกิน 1 ล้านบาท สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง วันที่ 1 มกราคม 2555 เป็นต้นไป ให้เสียภาษีในอัตรา 15 %
- กำไรสุทธิส่วนที่เกิน 1 ล้านบาท ให้เสียภาษีในอัตรา 23 % สำหรับ 1 รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลัง วันที่ 1

รอบระยะเวลาบ/ช ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ม.ค.
พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 554) พ.ศ. 2556

กำไรสุทธิ	อัตรากาชี
1-300,000	0%
300,001 – 1,000,000	15%
1,000,001 เป็นต้น ไป	20%

รอบระยะเวลาบ/ช ที่เริ่มในหรือหลัง ปี ๒๕๖๑

กำไรสุทธิ	อัตราภาษี
1-300,000	0%
300,001 – 3,000,000	15%
3,000,001 เป็นต้น ไป	20%

ที่มาของกำไร

รายได้ > ค่าใช้จ่าย =

กำไรสุทธิ

รายได้ < ค่าใช้จ่าย =

ขาดทุนสุทธิ

รายได้

(Income)
1. รายได้ = เงินได้พึง
ประเมิน

บ. อายิโนะโมะโต๊ะ (มหาชน) (ภ. 1708/2536) บ. อายิโนะโมะ
โต๊ะเซลล์

ลูกค้า

- รถยนต์บรรทุก 60 คัน คันละ 200 บาท/วัน
= วันละ 12,000 บาท
เดือนหนึ่งคิด 22 วัน = 264,000 บาท
= ปีละ 3,168,000 บาท

คำพิพากษาฎีกาที่ 1708/2536

**บริษัท อายิโนะโมะโต๊ะ
เซลส์(ประเทศไทย) จำกัด**

โจทก์

กรมสรรพากร กับพวก

จำเลย

โจทก์รับฝากขายสินค้าผงชูรส และผลิตภัณฑ์พลอยได้จาก
ผงชูรสให้แก่บริษัท อ. โดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินที่เรียก
ว่า "ค่าบริการดำเนินการจัดธุรกิจให้กับผู้อื่น" หรือ "คอม
พายนเมนต์ฟี" เป็นรายเดือนตามอัตราแน่นอนที่กำหนดไว้
ในสัญญา โดยไม่คำนึงถึงยอดขายสินค้าว่าจะเป็นจำนวน
เท่าใด เหตุที่มีการกำหนดค่าตอบแทนแน่นอนตายตัวก็
เนื่องจากบริษัท อ. ได้มอบรถยนต์ของตนจำนวน 60 - 70
คัน ต่อเดือนให้โจทก์ใช้เป็นยานพาหนะในการจำหน่าย
สินค้าโดยไม่เสียค่าตอบแทน ซึ่งหากบริษัท อ. ไม่ได้ให้
รถยนต์โจทก์ใช้โดยไม่เสียค่าตอบแทนแล้ว โจทก์จะต้องมี
รายจ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะในการประกอบกิจการ และ
ย่อมเป็นการแน่นอนว่าการกำหนดค่าบริการ หรือค่า
ตอบแทนอันเป็นรายรับหรือเงินได้ของโจทก์จะต้องสูงขึ้น
เพราะต้องคิดคำนวณต้นทุนในเรื่องยานพาหนะเพิ่มขึ้นและ
คงไม่กำหนดค่าตอบแทนเป็นจำนวนแน่นอนตายตัว การที่
บริษัท อ. ได้ให้โจทก์ใช้รถยนต์โดยไม่เสียค่าตอบแทน จึง
เป็นส่วนหนึ่งของค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่บริษัท อ. ให้

แก้โจทก์นอกเหนือไปจากค่าตอบแทนที่กำหนดไว้เป็น
จำนวนตายตัวในสัญญา ถือได้ว่าเป็นประโยชน์ที่โจทก์ได้รับ
ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน จึงเป็นเงินได้พึงประเมินตาม
ป.ร.ก. มาตรา 39 และเป็นรายได้จากกิจการหรือ เนื่องจาก
กิจการที่โจทก์กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งจะต้องนำมา
คำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา
65 ทั้งเป็นประโยชน์อันมีมูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการ
ประกอบการค้า อันถือได้ว่าเป็นรายรับตามมาตรา 79 ที่จะ
ต้องเสียภาษีการค้า ตามมาตรา 78 ด้วย

**บริษัท ก. กู้เงิน 10 ล้านบาทจาก
ธนาคาร ข.**

**ธนาคาร ข. ลดเงินต้นให้ชำระเพียง
8 ล้านบาท**

**เงินต้นที่ลดลง 2 ล้านบาท ถือเป็น
รายได้ของบริษัท ก.**

ฎ★7131/2553 การขายอสังหาริมทรัพย์ติดจำนอง โดยผู้
ซื้อตกลงรับภาระจำนองไปด้วย ถือว่าผู้ขายได้รับ
ประโยชน์ที่คิดคำนวณ ได้เป็นเงิน เพราะไม่ต้องชำระหนี้
จำนอง จึงถือว่าผู้ขายมีเงินได้พึงประเมินเท่ากับภาระ
จำนองนั้น.

ฎ. 7536/2554 ค่าพาหนะจ่ายแทนการจัดหารถประจำ
ตำแหน่งเป็นรายเดือนเท่ากันทุกเดือนเป็นเงินที่โจทก์ได้
รับเป็นประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการทำงานนอกเหนือจากเงิน
เดือนและเงินประจำตำแหน่งอื่นซึ่งคิดคำนวณได้เป็นเงิน
จึงเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 เมื่อไม่ได้รับ
ยกเว้นภาษี โจทก์จึงต้องเสียภาษีสำหรับเงินได้ดังกล่าว

ฎ. 10701/2555 เงินได้จากการเล่นการพนันสลากกิน
รวม (หวย ๖๔๔) แบ่งไว้เป็นงวดการกระทำโดย...

เงินมัดจำที่คู่สัญญาตกลงให้ถือเป็นการชำระ
ราคาบางส่วนเช่นเดียวกับการชำระค่าที่ดินในงวด
อื่นๆ หากใช้เป็นเพียงเงินประกันการที่จะปฏิบัติตาม
สัญญาจะซื้อจะขายที่ดินเท่านั้น ถือเป็นเงินได้พึง
ประเมินที่จะต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 39 เช่น
เดียวกับดอกเบี้ยที่ผู้ซื้อจะชำระให้แก่ผู้ขายเพื่อ
ตอบแทนที่ยอมให้ผู้ซื้อผลัดการชำระเงินออกไป
(ฏ. 2346/2536)

เงินมัดจำตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินที่ผู้จะขาย
ได้บอกริบแล้วถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา
39 และเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินจากกา

★ การที่จะถือว่าบุคคลใดมีเงินได้พึงประเมินที่จะต้องเสียภาษีจะต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าบุคคลนั้นได้รับเงินได้พึงประเมินจริง (Real Income) หรือไม่ หากบุคคลนั้นไม่ได้รับเงินได้พึงประเมินจริงจะถือว่าบุคคลนั้นมีรายได้พึงประเมินที่จะต้องเสียภาษีไม่ได้ เว้นแต่กรณีที่ประมวลรัษฎากรบัญญัติไว้โดยเฉพาะให้ถือว่าเงินได้พึงประเมินเกิดขึ้นแม้จะไม่ได้รับเงินได้พึงประเมินจริง (Deer Income) ก็ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติเฉพาะนั้น เช่น มาตรา 40, 41 ทวิ (ดูคำสอนวิชาหมายภาษีอากร พิมพ์ครั้งที่ 9) ของ ศ.ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม จัดพิมพ์โดยสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, หน้า 161-193).

ฎ. 1986/2553 สัญญาจ้างและสัญญากู้เงินระหว่าง
โจทก์จำเลย เป็นสัญญาซื้อขายเงินกู้ยืมเงินระหว่างโจทก์จำเลย จำเลย

ฎ. 4746/2533 โจทก์และภริยาให้ ส. ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องกับ ภรรยา โจทก์กู้ยืมเงินไป 400,000 บาท โดยมีได้คิดดอกเบี้ย การที่ ส.ทำสัญญา จำนองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไว้ต่อภริยา โจทก์เพื่อค้ำประกันเงินกู้ดังกล่าว โดยสัญญา จำนองระบุว่า ตกลงคิดดอกเบี้ยจากเงินกู้ร้อยละ 15 ต่อปี เป็นเพราะผู้รับ มอบอำนาจจากภริยา โจทก์แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำ สัญญา กรอกอัตราดอกเบี้ยตามกฎหมายลงไป โดยที่คู่สัญญา ไม่ทราบมาก่อน เมื่อ โจทก์และภริยาไม่ได้รับดอกเบี้ยจาก ส. ดังที่ระบุไว้ในสัญญา จำนอง โจทก์จึงไม่มีเงินได้พึงประเมิน จากดอกเบี้ยดังกล่าว การที่เจ้าพนักงานของจำเลยประเมินให้ โจทก์เสียภาษีจึงไม่ชอบ.

ฎ. 6338/2539 การที่โจทก์ที่ 3 ถึงที่ 5 มิได้มีเจตนาซื้อและ⁰

ผู้ซื้อและผู้ขายได้ตกลงซื้อขายกันแล้วแต่ยังไม่ชำระเงิน

ฎ. 6648/2545 การจ้างก่อสร้างโครงการที่เป็น
ขนาดใหญ่ย่อม จะต้องกำหนดแบบแปลนค่า
จ้าง และรายละเอียดอื่นๆ ไว้ในสัญญาให้
ชัดเจน แต่ตามหนังสือสัญญาระหว่าง โจทก์กับ
บริษัท ส. มิได้มีข้อความใดเกี่ยวกับการจ้าง
ก่อสร้างอาคารไว้เลย ที่หนังสือสัญญาระบุว่า
โจทก์ยอมให้บริษัท ส. รับเหมาก่อสร้างและจัด
จำหน่ายที่ดินจึงมิได้หมายความว่า โจทก์จ้าง
บริษัท ส. ก่อสร้างอาคาร ส่วนที่ โจทก์เป็นผู้จัด
ทะเบียน โฉนดที่ดินและอาคารให้แก่ผู้ซื้อเป็น
ผู้เสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายนั้น น่าเชื่อว่าเพื่อความ

**รายได้ที่เกิดขึ้นจริง
(Real Income)**

รายได้จากกิจการ

รายได้เนื่องจากกิจการ

**รายได้ที่มีได้เกิดขึ้นจริง
แต่ถือเป็นรายได้
(Deemed Income)**

รายได้ที่กฎหมาย
กำหนด

รายได้ที่เจ้าพนักงาน
ประเมินกำหนด

2. รายได้ที่กฎหมายกำหนด

- การส่งสินค้าออกไปต่างประเทศให้แก่หรือตามคำสั่งของสำนักงานใหญ่ สาขาหรือบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน ตัวการ ตัวแทน นายจ้างหรือลูกจ้าง ประมวลรัษฎากร มาตรา 70 ตรีให้ถือว่า การส่งสินค้าออกไปนั้นเป็นการขายในประเทศไทยด้วย และให้ถือราคาสินค้าตามราคาตลาดในวันที่ส่งไปเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ส่งไปนั้น ฎ.536/2521 ราคาตลาดตามมาตรา 70 ตรีจะบวกค่าวางและค่าประกันภัยเข้าไปด้วยไม่ได้ เพราะมาตรา 70 ตรี มิได้บัญญัติในมาตราอื่นของประมวลรัษฎากรบัญญัติเช่นนั้น.

เว้นแต่กรณีต่อไปนี้จึงจะไม่ถือ

(1) เป็นของของที่ส่งไปรษณีย์ตัวอย่าง
หรือ

เพื่อการวิจัย โดยเฉพาะ

(2) เป็นของผ่านแดน

(3) เป็นของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

แล้วส่งกลับออกไปให้ผู้ส่งเข้า

มา

**(4) เป็นของที่ส่งออกไปนอกราช
อาณาจักร
แล้วส่งกลับคืนเข้ามาให้ผู้ส่ง
ในราชอาณาจักรภายใน 1 ปี
นับแต่
วันที่ส่งสินค้าออกไปนอกราช
อาณาจักร**

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) โดย

ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม

นายยกสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

อดีต ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ประธานศาลอุทธรณ์

ประธานแผนกคดีเลือกตั้งในศาลฎีกา, ผู้พิพากษาศาลฎีกา
ผู้บรรยายวิชากฎหมายภาษีอากรสำนักอบรมศึกษากฎหมาย
แห่งเนติบัณฑิตยสภา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, สภานายความ ฯลฯ

3. รายได้ที่เจ้าพนักงาน

- ประมุขที่โอนทรัพย์สิน ให้
บริการ หรือ
ให้กู้ยืมเงิน โดยไม่มีค่า
ตอบแทน
ค่าบริการ หรือดอกเบี้ย
หรือมีค่าตอบแทน ค่า
บริการ หรือ
ดอกเบี้ย แต่ต่ำกว่าราคา
ตลาด

- **เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจ
ประเมิน
ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือดอกเบี้ย
นั้น
ตามราคาตลาดในวันที่โอนให้
บริการ
หรือให้กู้ยืมเงิน (ประมวลรัษฎากร
มาตรา 65 ทวิ (4))**

ฎ.2499/2542

ฎ.3543/2542

ฎ.4330/2545

ฎ.6432/2549

ฎ.10341/2550

รายได้ที่ได้รับ

- เงินปันผล (ปันผลภาษีฐานกำไร
มาตรา
65 ทวิ (10))
- เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่ง
กำไรที่ได้รับ
จากกิจการร่วมค้า (Joint
Venture)
(พ.ร.บ. ฉบับที่ 10 พ.ศ.)

- เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัท
ซึ่งได้รับ
การส่งเสริมการลงทุนจาก
คณะกรรมการ
ส่งเสริมการลงทุน (BOI)
(พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน
พ.ศ. 2520
มาตรา 34)

- เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัท
หรือ
ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่ง
ประกอบกิจการ
โรงเรียนเอกชน หรือสถาบัน
อุดมศึกษา
ของเอกชนซึ่งได้รับอนุญาต
จากกระทรวง
ศึกษาธิการ (พ.ร.อ. ลงเฝ้า

- เงินค่าลงทะเบียนหรือค่าบำรุง
ที่มูลนิธิ
หรือสมาคมได้รับจากสมาชิก
หรือเงิน
หรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการ
บริจาค
หรือการให้โดยเสน่หา
(ประมวลรัษฎากร มาตรา 65
(1)(10))

**รายจ่าย (Expense /
Expenditure):**

**รายจ่าย = ต้นทุนทั้งหมด
สิ้นไป**

**และค่าใช้จ่ายที่
เสียไป**

ที่ ๑ ๒ ๓ ๔

ประเภทของ

1. รายจ่ายเพื่อชำระ /
ค่าใช้จ่าย
ในการหารายได้
2. (Revenue Expenditure)
รายจ่ายอันมีลักษณะ
เป็นการลงทุน /
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน
(Capital Expenditure)

1. รายจ่ายเพื่อหา กำไร

(Revenue Expenditure)

ต้นทุนของสินค้าหรือบริการที่
กิจการ

ได้จ่ายไปเพื่อก่อให้เกิดรายได้ หรือ
เป็นรายจ่ายต่างๆ ที่กิจการได้จ่าย
ไปเพื่อให้สินค้าหรือบริการพร้อมที่
1) ต้นทุนขาย เช่น ค่าวัตถุดิบ
จะขายได้แก่

ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่า
ยอื่นๆ

ในการผลิต , ค่าซื้อสินค้า

2) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
เช่น เงินเดือนลูกจ้างพนักงาน ค่า
พาหนะ ค่าที่พัก ค่าเช่า
สำนักงาน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำ
ประปา
ค่าขนส่ง ค่าซ่อมแซม ค่า
โฆษณา
ค่าส่งเสริมการขาย ค่านายหน้า
ค่ารับรอง ค่าสอบบัญชี ค่า
ภาษีอากร ค่าการกุศลสาธารณะ⁰

1. รายจ่ายเพื่อหา กำไร

(Revenue Expenditure)

3) ดอกเบี้ยจ่าย เช่น ดอกเบี้ย
ที่เกิดจาก
การกู้ยืมเงินมาใช้จ่ายใน
การขาย
และบริหาร เช่น นำมา
จ่ายเงินเดือน ค่าไฟ
ค่าน้ำประปา ฯลฯ

- **รายจ่ายเพื่อหาทำไรถือเป็นค่า
ใช้จ่ายหรือ**

**รายจ่าย (Expense Expenditure)
นำไปหักออกจากรายได้ใน
การคำนวณ**

**กำไรสุทธิในรอบระยะเวลา
บัญชีที่เกิดขึ้น**

**รายจ่ายนั้น รายจ่ายประเภทนี้
จึงปรากฏ**

2. รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน (Capital Expenditure) (มาตรา 65 ตรี (5)

- รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนอันมีผลก่อให้เกิดรายได้เป็นการถาวรต่อธุรกิจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมเกินกว่า 1 รอบระยะเวลาบัญชี เช่น รายจ่ายค่าซื้อที่ดิน ค่าก่อสร้างอาคารสำนักงาน หรือ โรงงาน ค่าซื้อเครื่องจักร เครื่องใช้สำนักงาน รถยนต์ไว้ใช้ติดต่อ หรือขนส่งสินค้า



1 ธ.ค. 67 ซื้อเครื่องจักรเพื่อใช้ผลิตสินค้า 1
ล้านบาท และได้รับมอบเรียบร้อยแล้ว

30 ธ.ค. 67 ชำระราคา 1 ล้านบาท
ถือเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไร (Revenue
Expenditure) หรือรายจ่ายอันมีลักษณะ
เป็นการลงทุน (Capital Expenditure) ??

ถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน (Capital Expenditure) และถือเป็นทรัพย์สินหรือสินทรัพย์ (Asset) ของกิจการ ไม่ถือเป็นรายจ่ายหรือค่าใช้จ่าย (Expense) ดังนั้น จึงต้องทยอยหักในรูปแบบของค่าเสื่อมราคา (Depreciation)

ถ้าใช้วิธีเส้นตรง (Straight line Method) จะใช้สูตร
$$\text{ราคาต้นทุน} - \text{มูลค่าซาก/อายุการใช้งาน} = \text{ค่าเสื่อมราคาต่อปี}$$

$$1,000,000 - 100,000/5 = 180,000 \text{ บาท}$$

ต่อปี

เพราะฉะนั้น หักค่าเสื่อมราคาได้ปีละ 180,000 บาท เป็นเวลา 5 ปี จะหักเป็นรายจ่ายหรือค่าใช้จ่าย 1,000,000 บาท ในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2567 ไม่ได้ แม้จะมีการชำระราคา 1,000,000 บาท ในรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวก็ตาม

- แต่ถ้าซื้อเครื่องจักรมาเพื่อขายต่อหากำไร
เงินค่าซื้อเครื่องจักร 1,000,000 บาท จะถือเป็น
รายจ่ายหรือค่าใช้จ่าย (Expense) ประเภท
ต้นทุนขายเพื่อนำไปหักออกจากรายได้จากการ
ขาย
- กิจการจึงสามารถนำมาถือเป็นต้นทุน 1,000,000
บาท ในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการขายและส่ง
มอบเครื่องจักรให้ลูกค้า ทั้งนี้ ตามเกณฑ์สิทธิ
(Accrual Basis) และหลักการจับคู่รายได้และ

- รายจ่ายในการต่อเติม (Addition) เช่น ค่าต่อเติมอาคาร 3 ชั้น เป็นอาคาร 4 ชั้น , เปลี่ยนแปลง (Alternative) เช่น ค่ากันห้อง , ขยายออก (Extension) เช่น ค่าขยายอาคารโรงงาน หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน (Betterment) (ดีขึ้นกว่าวันที่ได้ทรัพย์สินมา) แต่มีใช้เป็นการซ่อมแซมให้คงสภาพเดิม เช่น ซ่อมอาคารเก่ามาแล้วปรับปรุงโดยทาสีใหม่หรือเปลี่ยนหลังคาใหม่หรือซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน แต่ถ้าเป็นการทาสีอาคารที่มีอยู่แล้ว หรือซ่อมแซมให้อยู่สภาพเดิมก็ถือเป็นรายจ่าย



คำถาม

1. ถ้าบริษัทซื้อรถเบนซ์ EQE 300 พลังงานไฟฟ้า ราคา 5,000,000 บาท เพื่อใช้เป็นรถประจำตำแหน่งประธานกรรมการบริษัท จะมีผลทางบัญชีและภาษีอย่างไร?
2. ถ้ารถดังกล่าวเป็นสินค้าที่บริษัทมีไว้เพื่อขายให้ลูกค้า จะมีผลทางบัญชีและภาษีอย่างไร?

รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน ถือเป็น
ทรัพย์สินหรือสินทรัพย์ (Asset) ของกิจการ ราย
จ่ายประเภทนี้ **จึงปรากฏในงบดุลหรืองบฐานะ
การเงินในปัจจุบัน** จะนำไปหักเป็นรายจ่าย
ทั้งหมดในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดรายจ่ายไม่ได้
**จะต้องทยอยหักในรูปของค่าสึกหรอและค่าเสื่อม
ราคา (Depreciation) หรือตัดจ่าย
(Amortization)** และทรัพย์สินบางประเภทที่โดย
สภาพไม่มีการสึกหรอและเสื่อมราคา

เช่น หุ่น ทอง ก็หักค่าสึกหรอและค่า
เสื่อมราคาไม่ได้ หรือที่ดิน และ
สินค้าก็มีกฎหมายห้ามมิให้หักค่า
เสื่อมราคา (พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 145
(พ.ศ. 2527) มาตรา4(5))

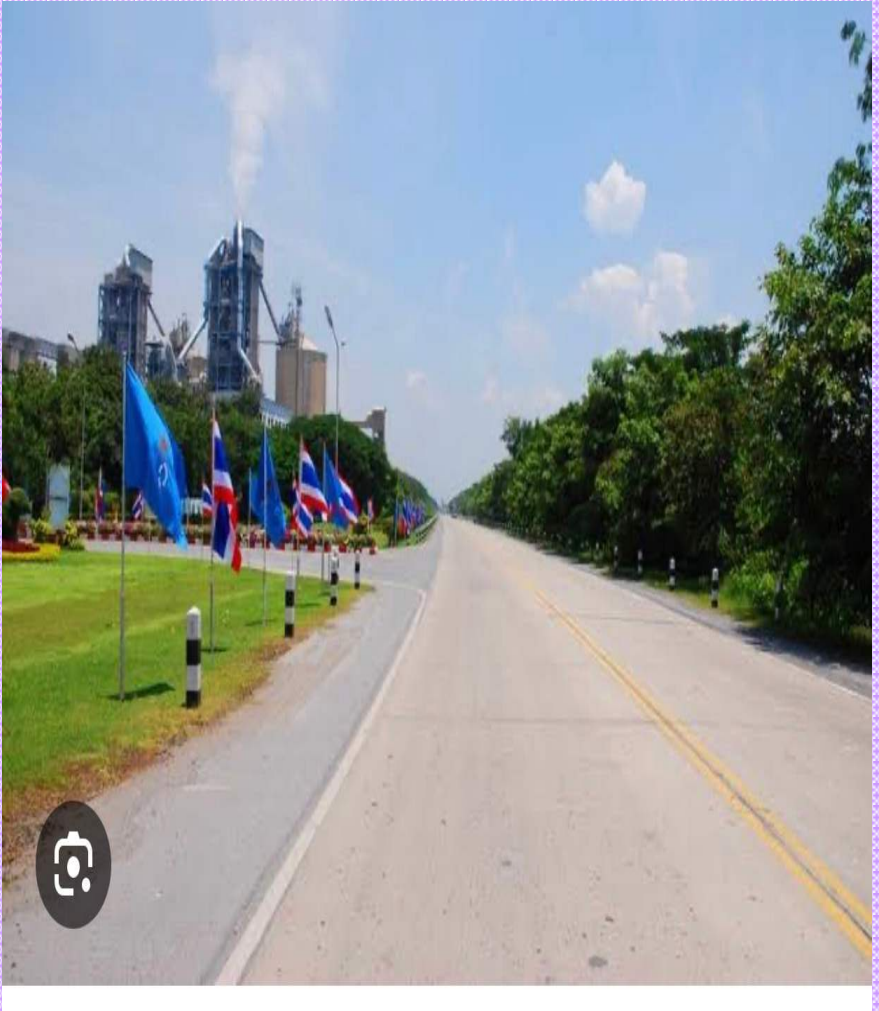
หลักในการพิจารณา

1.หลักกรรมสิทธิ์ (Ownership Principle)

2.หลักประโยชน์ (Benefit Principle)

3.หลักสาระสำคัญ (Materiality

ดูคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 949/2509,
ฎ.168/2521, ฎ.3381/2524,
ฎ.2735/2532, ฎ.545/2549



**ฎ.949/2509 (บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด
โจทก์ กรมสรรพากรกับพวก จำเลย)**

1. บริษัท โจทก์สร้างท่าเทียบเรือสาธารณะที่
บางโพ 1 ล้านบาท ยกให้จังหวัดพระนคร
(ปี 2500)
2. บริษัท โจทก์สร้างถนนสายท่า
หลวง-บ้านหมอ 5 ล้านบาท ยกให้
กรมชลประทาน เพราะเป็นถนนคันคลอง
ชลประทาน (ปี 2500)

บริษัท โจทก์นำค่าก่อสร้างรวม 10 ล้านบาท มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2500

แต่กรมสรรพากรให้ทยอยหักเป็นค่าเสื่อมราคาในรอบระยะเวลาบัญชีละ 5% เป็นเวลา 20 รอบระยะเวลาบัญชี เพราะบริษัท โจทก์ได้รับประโยชน์จากสิ่งก่อสร้างดังกล่าวเกิน 1 รอบระยะเวลา

ญ.949/2509 (บริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด โจทก์ กรมสรรพากรกับพวก จำเลย)

รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนตาม
มาตรา 65 ตรี (5) มิใช่หมายถึงรายจ่ายที่
บริษัทได้รับประโยชน์จากรายจ่ายเท่านั้น
แต่ต้องเป็นรายจ่ายที่บังเกิดเป็นทุนรอน
ของบริษัทขึ้นมา ลักษณะที่จะเป็นทุนรอน
ของบริษัทขึ้นมาก็คือเป็นทรัพย์สินของบริษัท

รายจ่ายที่โจทก์จ่ายไปในการสร้าง
ท่าเรือ สร้างทางแยกและสร้างถนนที่ไม่
บังเกิดเป็นทุนรอนเป็นทรัพย์สินของบริษัท

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 168/2521 (บริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด โจทก์ กรมสรรพากรกับพวก จำเลย)

รายจ่ายค่าติดตั้งสถานีวิทยุซึ่งตั้งขึ้น
แล้วเป็นทรัพย์สินของบริษัท โจทก์ และ
รายจ่ายให้ผู้เชี่ยวชาญในการติดตั้ง
เครื่องจักรและเตาเผาของบริษัท โจทก์
เป็นรายจ่ายที่บริษัท โจทก์จ่ายไปแล้ว

ได้ตั้งและโดยสหกรณ์ได้ใช้เงิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3381/2524 (
บริษัท วิจิตรก่อสร้าง จำกัด โจทก์
กรมสรรพากรกับพวก จำเลย)

บริษัท โจทก์สร้างอาคารแล้วยก
กรรมสิทธิ์ให้เจ้าของที่ดิน โดยบริษัท
โจทก์ได้สิทธิการเช่าอาคารและที่ดิน
เป็นเวลา 11 ปี เป็นสัญญาต่าง
ตอบแทนอันทำให้โจทก์ได้รับ
ประโยชน์จากการได้สิทธิการเช่า

ฎ.2735/2532 (บริษัทสหมงคลฟิล์ม จำกัด
โจทก์ กรมสรรพากรกับพวก จำเลย)

โจทก์เป็นผู้สร้างภาพยนตร์ ชื่อ
ภาพยนตร์จากต่างประเทศ และเป็นผู้จัด
พิมพ์ฟิล์มภาพยนตร์ดังกล่าวขึ้นมาใหม่
เป็นจำนวนหลายชุด ภาพยนตร์หรือฟิล์ม
ภาพยนตร์ดังกล่าวย่อมเป็นทรัพย์สินของ
โจทก์ หากใช้เป็นสินค้าที่มีลักษณะเป็นการ
ขายภาพแต่อย่างใดไม่ ดังนั้น รายจ่าย
ของ โจทก์ในการสร้างภาพยนตร์ ชื่อ
ภาพยนตร์จากต่างประเทศและพิมพ์ฟิล์ม
ภาพยนตร์จึงเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะ
เป็นการลงทุนหรือถือเป็นรายจ่ายในการ
ขยายออกซึ่งทรัพย์สินของโจทก์ ต้องห้าม

ฎ.545/2549 (บริษัท มีเดียออฟมီ
เดียส์ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กรม
สรรพากร กับพวก จำเลย)

เทพรายการโทรทัศน์ที่โจทก์
ผลิตเองและออกอากาศไปแล้ว
โจทก์ไม่ได้เก็บรักษาไว้เพื่อ
ประโยชน์ในการหารายได้ อันจะ
ถือเป็นทรัพย์สินที่ก่อมูลค่าแก่การ
กิจการอีกต่อไป رایจ่ายในการ
ผลิตรายการโทรทัศน์จึงมิใช่ราย
ว่าขยับเขยื้อนเคลื่อนไปมา

หมายเหตุ

คดีนี้ถ้าใช้หลักกรรมสิทธิ์ (Ownership Principle) รายจ่ายในการผลิตรายการโทรทัศน์ย่อมถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน แต่เมื่อใช้หลักประโยชน์ (Benefit Principle) รายจ่ายดังกล่าว ไม่ถือเป็นรายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน เพราะเทพรายการโทรทัศน์นั้นเมื่อออกอากาศไปแล้ว จะนำออกอากาศอีกไม่ได้ ๐

คำพิพากษาฎีกาที่ 1056/2549 ค่าตอบแทนที่โจทก์
จ่ายให้บริษัท A เพื่อให้บริษัท A เลิกเป็นผู้จัด
จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ โจทก์ในสหรัฐอเมริกาและ
ให้โจทก์เป็นผู้จำหน่ายแทน รวมทั้งเป็นการจ่าย
เพื่อให้โจทก์ได้รับฐานข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้าของ
บริษัท A ถือเป็นค่าสิทธิอันเป็นเงินได้พึงประเมิน
ตามมาตรา 40(3) แห่งประมวลรัษฎากร เมื่อบริษัท
ดังกล่าวเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่าง
ประเทศมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทย โจทก์
จึงมีหน้าที่ต้องหักภาษีเงินได้ที่จ่ายแล้วนำส่งพร้อม
กับยื่นรายการตามมาตรา 70 วรรคหนึ่ง และการ

คำพิพากษาฎีกาที่ 434/2551

รายจ่ายค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียน
การเช่าที่ดินและค่านายหน้าในการติดต่อเช่า
ที่ดินเป็นรายจ่ายเพื่อหารายได้จากการให้เช่า
ที่ดินและเป็นรายจ่ายตอบแทนการก่อให้เกิด
สัญญาเช่าระหว่างโจทก์กับผู้เช่า ไม่ใช่ราย
จ่ายที่จ่ายไปแล้วบังเกิดเป็นทุนรอนของโจทก์
ขึ้นมา รายจ่ายทั้งสองรายการดังกล่าวจึง
มิใช่รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนตาม
มาตรา 65 ตรี (5) ฉะนั้น รายจ่ายทั้งสอง

รายจ่ายต้องห้ามในการ คำนวณกำไรสุทธิ

หรือขาดทุนสุทธิ

- รายจ่ายที่จะนำไปหักออก
จากรายได้
ในการคำนวณกำไรสุทธิจะ
ต้องมีใช้

รายจ่ายต้องห้าม 22

รายการ

ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
65 ตรี

รายจ่ายต้องห้ามในการ คำนวณกำไรสุทธิ

หรือขาดทุนสุทธิ

- รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว
- ค่ารับรองหรือค่าบริการส่วนที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง
- เงินเดือนของผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วน

เฉพาะส่วนที่จ่ายเกินสมควร

สรุป

รายจ่ายที่จะนำมาหักออกจากรายได้
ในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขายทุน
สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้อง
เป็นรายจ่ายเพื่อกำไรหรือเพื่อกิจการ
โดยเฉพาะ และต้องเป็นรายจ่ายเพื่อ
กิจการในประเทศไทย โดยเฉพาะด้วย
ทั้งมิใช่เป็นรายจ่ายอันมีลักษณะ

เป็นการส่วนตัวหรือรายจ่ายที่ประมวล

คำพิพากษากฎีกาที่

3274/2548

ต.ช.บ.ร.ร.ร.ร.ร. มาตรา 65 ตริ บัญญัติว่า "รายการต่อไปนี้ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ...(3) รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว... (13) รายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ" หมายความว่า รายจ่ายที่จะนำมาคำนวณเพื่อหากำไรสุทธิได้นั้นต้องเป็นรายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้น โดยเฉพาะเท่านั้น มิใช่รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า โจทก์ประกอบกิจการโรงงานหล่อดอกยางรถยนต์และจำหน่ายยางรถยนต์ โดยใช้อาคาร 2 ชั้น ชั้นหนึ่งใช้ประกอบกิจการ ส่วนอีกชั้นใช้เป็นที่อยู่อาศัยของหุ้นส่วน โจทก์ ไฟฟ้าที่ใช้ในอาคารสถานประกอบของ โจทก์จึงแยกเป็น 2 มิเตอร์ เป็นชื่อ โจทก์ 1

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1056/2549

การที่โจทก์กู้เงินจากธนาคารในต่างประเทศไปลงทุนซื้อหุ้นในบริษัท อ. โดยโจทก์เสียดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารผู้ให้กู้แล้วบริษัท อ. นำเงินทุนทั้งหมดไปให้บริษัท ท. กู้โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยโดยเจตนาทำให้ต้นทุนของบริษัท ท. ต่ำลงและมีผลกำไรเพิ่มขึ้น เห็นได้ชัดเจนว่าผลกำไรย่อมเกิดขึ้นแก่บริษัท ท. ซึ่งเป็นอีกนิติบุคคลหนึ่งต่างหากจากโจทก์ รายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ที่โจทก์จ่ายไปจึงเป็นรายจ่ายเพื่อให้เกิดกำไรแก่นิติบุคคลอื่น เป็นรายจ่ายซึ่งมิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการของโจทก์โดยเฉพาะ ต้องห้ามไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิตาม ป. รัชฎากรรมตรา 65 ตรี (13) ส่วนค่าจ้างผู้สอบบัญชีและนักกฎหมายในต่างประเทศที่โจทก์จ่ายไปในการตรวจสอบฐานะและ

การรับรู้รายได้และราย

จ่าย

ต้องใช้เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis)
ในการรับรู้รายได้และรายจ่าย จะใช้
เกณฑ์อื่นได้
ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรม
สรรพากร
(ประมวลรัษฎากร มาตรา 65 วรรคสอง
และวรรคสาม)
คำสั่งกรมสรรพากรที่.ท.ป.1/2528
แก้ไขเพิ่มเติม โดยคำสั่งกรมสรรพากรที่
ท.ป.155/2540 ฯลฯ

เกณฑ์เงินสด (Case Basis)

- **รายได้และรายจ่ายเกิดขึ้น
เมื่อมีการชำระหนี้ อาจจ่ายเป็น
เงินสด, โอนเงิน, หักกลบลดหนี้หรือ
ตั้งเป็นยอดเจ้าหนี้ในบัญชีก็ได้**

เกณฑ์สิทธิ (Accrual

รายได้เกิดขึ้นเมื่อรายการค้า(Business Transaction)เกิดขึ้น

เช่น มีการขายและส่งมอบสินค้าเกิดขึ้น
ในรอบระยะเวลาบัญชีใด ถือว่ามีรายได้จากการขาย

สินค้าเกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

แม้จะยังมิได้รับชำระราคาในรอบระยะเวลา
บัญชีนั้นก็ตาม

เกณฑ์สิทธิ (Accrual

และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้นั้น เช่น ต้นทุนสินค้า ต้นทุนการขาย ต้นทุนการบริการ มาคำนวณเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น แม้จะยังมิได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นก็ตามหลักการจับคู่รายได้และรายจ่าย (Matching Principle) แต่ถ้าเป็นรายจ่ายที่ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้นั้น เช่น ค่าใช้จ่ายในการบริหารหรือดำเนินงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่า หากเกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใดก็นำหักเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชี

- กรณีการขายสินค้ารับรู้เมื่อมีการส่งมอบสินค้าให้แก่ลูกค้า (ใช้ใบส่งสินค้าหรือใบกำกับสินค้าเป็นหลักฐาน) ให้บริการรับรู้เมื่อได้ให้บริการเสร็จสิ้นแต่ กรณีให้บริการเกี่ยวพันหลายรอบระยะเวลาบัญชี ให้รับรู้ตามส่วนของบริการที่ทำเสร็จในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี (ใช้ใบแจ้งหนี้หรือใบส่งมอบมอบ

ตัวอย่างกรณีการ

ตามสัญญา

- 1 ธ.ค. 50 กิจการซื้อสินค้าราคา 900,000 บาท
(เงินเชื่อ)
- 15 ธ.ค. 50 กิจการชำระราคา 900,000 บาท
ให้แก่ผู้ขาย
- 30 ธ.ค. 50 กิจการขายและส่งมอบสินค้า
ราคา 1,000,000 บาท (เงินเชื่อ)
- 15 ม.ค. 51 ลูกค้าชำระราคา 1,000,000 บาท

ราย

- เกณฑ์เงินสด (Cash Basis)
= 15 ม.ค. 51 (1,000,000 บาท)
- เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis)
= 30 ธ.ค. 50 (1 000 000

ราย

- เกณฑ์เงินสด (Cash Basis)
= 15 ธ.ค. 50 (900,000 บาท)
- เกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis)
= 30 ธ.ค. 50 (900,000

ปัญหา

ถ้าทำสัญญาซื้อขายและส่งมอบสินค้าวันที่ 30 ธค.50 และวางเงินมัดจำ 300,000 บาท ส่วนที่เหลือ 700,000 บาท ชำระ 15 มค.51 หากใช้เกณฑ์สิทธิต้องรับรู้รายได้และรายจ่ายอย่างไร?

ANS

รับรู้ 30 ธค.50 = รับรู้รายได้ 1,000,000 และ
รับรู้รายจ่าย 900,000 บาท(กค 0706/421-

ตัวอย่างกรณีการให้บริการ

บริษัท ก. มีรอบระยะเวลาบัญชีตามปีปฏิทิน (1 มกราคม – 31 ธันวาคม) ได้ทำสัญญาให้บริการเป็นผู้จัดหาพนักงานรักษาความปลอดภัยให้แก่บริษัท ข. เริ่มต้นให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2556 ตกลงค่าบริการ 600,000 บาท ชำระ 300,000 บาท วันที่ 1 มกราคม 2556 และชำระอีก 300,000 บาท วันที่ 1 มกราคม 2557

ดังนั้น บริษัท ก. ต้องรับรู้รายได้ 600,000 บาท ใน

ตามตัวอย่างถ้าตกลงให้เริ่มบริการตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2556 สิ้นสุด 30 กันยายน 2557 โดยบริษัท ข. ชำระเงินค่าบริการทั้งหมด 600,000 บาทในวันที่ 1 ตุลาคม 2556

ดังนี้ บริษัท ก. ต้องรับรู้รายได้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 1 มกราคม ถึง 31 ธันวาคม 2556 ตามส่วนของบริการที่ทำเสร็จ 150,000

บาท (เท่ากับ 3 เดือน) และสำหรับรอบระยะเวลาบัญชี 1 มกราคม ถึง 30 กันยายน 2557 ตามส่วนของงบงานที่เสร็จทำ 450,000 บาท (

ข้อเท็จจริง

1. บ.นิจิเมน โจทก์ฟ้องลูกหนี้ให้ชำระดอกเบี้ย 86 ล้านบาทเศษ
2. มีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความให้ลูกหนี้ชำระดอกเบี้ย 86 ล้านบาทเศษภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาตามยอม
3. ศาลมีคำพิพากษาตามยอมเดือน พ.ค. 30 แต่ครบกำหนด 6 เดือน ลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระ บ.นิจิเมน โจทก์จึงมีดอกเบี้ยค้างรับ 86 ล้านบาทเศษ
4. บ.นิจิเมน โจทก์ซึ่งถือครองระยะเวลาอันสั้น 1

**อ้างว่า บ.นิจิเมน โจทก์ใช้เกณฑ์
เงินสด (Cash Basis) ในการรับรู้รายได้
ได้ประเภทดอกเบี้ย คงใช้เกณฑ์สิทธิ
(Accrual Basis) สำหรับรายได้อื่น
อันเป็นการใช้เกณฑ์ผสม (Hybrid
Accounting Basis)**

**5. แต่เจ้าพนักงานประเมินกรมสรรพากรได้
ประเมินให้ บ.นิจิเมน โททกัชำระภาษีพร้อม
เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม**

**บ.นิจิเมน โททกัอุทธรณ์แต่คณะกรรมการ
อุทธรณ์**

**คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณา
แล้วมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ เนื่องจากเห็น
ว่าการประเมินชอบด้วยกฎหมาย**

**6. บ.นิจิเมน โททกัยื่นฟ้องต่อศาลภาษีอากร
กลาง**

ฎ.1445/2541 (บริษัทนิจิเมน จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย)

ศาลมีคำพิพากษาตามสัญญา
ประนีประนอมยอมความให้ลูกหนี้ชำระ
ดอกเบี้ยยแก่โจทก์ในรอบระยะเวลาบัญชี
ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2530 ถึงวันที่ 31
มีนาคม 2531 โจทก์มีสิทธิได้รับเงินดอกเบี้ย
จากลูกหนี้แล้ว เมื่อโจทก์ใช้เกณฑ์สิทธิใน
การคำนวณกำไรสุทธิ โจทก์จึงมีหน้าที่ต้อง
นำดอกเบี้ยจำนวน 86 980 95 บาท มา

ฎ.1966/2541 (บริษัทสงวนวัฒนาเซ็นเตอร์
ไฟรส์ จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร กับพวก
จำเลย)

สัญญาเช่าซื้อที่โจทก์ทำไว้กับผู้เช่าซื้อ
มีข้อตกลงให้ผู้เช่าซื้อต้องเสียดอกเบี้ยให้
แก่โจทก์ในอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือน
ในกรณีที่ชำระค่าเช่าซื้อล่าช้า โจทก์มี
สิทธิคิดดอกเบี้ยจากการผิดนัดดังกล่าว
จากผู้เช่าซื้อตั้งแต่วันผิดนัดเป็นต้นไป
จนกว่าจะนำมาชำระแก่โจทก์ แม้โจทก์จะ
ไม่ได้เรียกเก็บดอกเบี้ยดังกล่าวจากผู้เช่า
ซื้อ โจทก์ก็ต้องนำดอกเบี้ยดังกล่าวซึ่ง
โจทก์มีสิทธิได้รับในรอบระยะเวลาบัญชีมา

**ญ.6470/2541 (บริษัทไทยชัย โจเดนกิ
จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย)**

โจทก์ขายสินค้าให้แก่ผู้ซื้อในต่างประเทศและออกใบกำกับสินค้าพร้อมส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ขนส่งในวันที่ 31 มีนาคม 2533 แม้จะมีการส่งออกสินค้าดังกล่าวในวันที่ 4 เมษายน 2533 ตามใบขนสินค้าขาออก โจทก์ซึ่งใช้เกณฑ์สิทธิก็ต้องรับรู้รายได้จากการขายสินค้าในวันที่ 31 มีนาคม 2533 มิใช่ในวันที่ 4 เมษายน 2533 ตาม^๐

๙. ๓๕๔๓/๒๕๔๒ (บริษัทการค้าอุตสาหกรรม
น้ำตาลจำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย)

คำตอบแทนกรรมการในการบริหารงาน
ของรอบระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๓๕ แต่ได้รับ
อนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ในรอบ
ระยะเวลาบัญชีปี ๒๕๓๖ ต้องถือเป็นราย
จ่าย ในการคำนวณกำไรสุทธิของรอบระยะ
เวลาบัญชีปี ๒๕๓๖ เพราะการรับรู้รายได้
หรือรายจ่ายตามเกณฑ์สิทธิมีหลักสำคัญ
อยู่ว่ารายได้หรือรายจ่ายนั้นจะต้องมีความ
แน่นอนที่ผู้ประกอบการมีสิทธิจะได้รับชำระ
หนี้หรือมีหน้าที่ที่จะต้องจ่าย อีกทั้งยังต้อง
เป็นจำนวนที่แน่นอนด้วย เมื่อรายจ่ายคำ
ตอบแทนกรรมการจะจ่ายได้ต่อเมื่อได้รับ
อนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น รายจ่าย

ฎ.956/2544 (บริษัทบุตติคบิวชิตี จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย)

เมื่อปี 2532 โจทก์ได้รับจ้างตกแต่งภายใน
อาคารให้แก่บริษัท พ. จำกัด เป็นเงิน
2,879,913 บาท โจทก์ได้นำเงินจำนวนดัง
กล่าวลงบัญชีเป็นรายได้ของ โจทก์พร้อมทั้งเสีย
ภาษีในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2532 โดยยังไม่
ได้รับเงินค่าจ้างเต็มจำนวน หากต่อมาในปี
2534 โจทก์ทำงานไม่แล้วเสร็จและถูกบอกเลิก
สัญญาว่าจ้าง โดยมีเงินค่าจ้างที่บริษัท พ. จำกัด
ยังไม่ได้ชำระจำนวน 1,286,488 บาท โจทก์จะ
ต้องนำเงินค่าจ้างที่ยังไม่ได้รับชำระจำนวนดัง
กล่าวไปปรับปรุงลดยอดรายได้ในรอบระยะ
เวลาบัญชีปี 2532 ที่โจทก์รับรู้รายได้ไว้แล้ว
มิใช่นำเงินดังกล่าวไปปรับปรุงลดยอดรายได้

**ฎ.2744/2544 (บริษัทกริมอินสตอลเลชั่นเซ
อริวิสเซส จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร กับพวก
จำเลย)**

โจทก์ประกอบกิจการรับเหมาติดตั้งระบบ
ปรับอากาศ ระบบไฟฟ้าและระบบสุขาภิบาล
โดยใช้เกณฑ์สิทธิในการคำนวณรายได้และราย
จ่ายและรับรู้รายได้และรายจ่ายตามอัตราส่วน
ของงานที่ทำเสร็จ โจทก์ได้รับค่าจ้างและค่าจ้าง
ล่วงหน้าจำนวน 12,735,817.50 บาท โจทก์นำ
มาคำนวณเป็นรายได้ตามส่วนของงานที่ทำเสร็จ
ในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2532 แล้ว คงเหลือค่า
จ้างล่วงหน้าที่ยังมิได้มีผลงานให้แก่ผู้ว่าจ้างอยู่
อีกจำนวน 2,707,215.10 บาท การรับรู้รายได้
ของโจทก์เป็นการปฏิบัติตามมาตรา 65 และคำ
สั่งกรมสรรพากรที่ ท.ป. 1/2528 แล้ว จึงไม่ต้อง

ฎ.4808/2546 (บริษัทตะวันออกเฮ้าส์ จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย)

การคำนวณรายได้และรายจ่ายเพื่อหากำไรสุทธิของบริษัทนั้น แม้ประมวลรัษฎากร มาตรา 65 วรรคสอง จะบัญญัติให้ใช้เกณฑ์สิทธิ คือให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้จะยังมิได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังมิได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ซึ่งตามนัยของบทบัญญัติดังกล่าวผู้ประกอบการจะต้องลงบัญชีรับรู้รายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะได้

แต่การรับรู้รายได้หรือรายจ่ายตามเกณฑ์สิทธินั้นมีความสำคัญอยู่ว่า รายได้หรือรายจ่ายนั้นต้องมีความแน่นอนที่ผู้ประกอบการ มีสิทธิได้รับชำระหรือมีหน้าต้องจ่าย อีกทั้งยังต้องเป็นจำนวนที่แน่นอน สามารถลงบัญชีรับรู้ได้ สำหรับรายจ่ายอันเป็นภาษีการค้าของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2532 นั้น แม้จะเป็นรายจ่ายที่สามารถนำมาหักคำนวณกำไรสุทธิของนิติบุคคลได้ก็ตาม แต่ภาษีการค้าดังกล่าวเป็นจำนวนภาษีที่เจ้าพนักงานของจำเลยประเมินเพิ่มเติมให้โจทก์ชำระในปี 2540 ซึ่งภาษีการค้าจำนวนนี้ โจทก์ไม่เห็นด้วยกับการประเมินและยังอุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านต่อศาลอยู่ จึงยังไม่แน่นอนว่า โจทก์จะต้องชำระภาษีการค้าดังกล่าวหรือไม่ เป็นจำนวนเท่าใดจนกว่าหนี้ภาษีการค้าตามการ

ข้อเท็จจริง

1. บริษัท ท. โจทก์ถือรอบระยะเวลาบัญชีตามปีปฏิทิน (1มค.-31ธค.)
2. 1 ธค.38 บริษัท โจทก์จ่ายค่าเช่าจำนวน 224,229.07 บาท สำหรับการเช่าตั้งแต่ 1 ธค.38-15 ธค.39 (12 เดือนครึ่ง) และบริษัท โจทก์ได้นำค่าเช่าทั้งจำนวนมาถือเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2538
3. แต่กรมสรรพากรถือเป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2538 เพียง 17,938.33 บาท ค่าเช่าส่วนที่เหลือ 206,290.74 บาท ให้ถือเป็นรายจ่าย

4. บริษัท โจทก์อุทธรณ์การประเมินต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาแล้วมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ เนื่องจากเห็นว่าการประเมินชอบด้วยกฎหมาย

5. บริษัท โจทก์ฟ้องคดีต่อศาลภาษีอากรกลาง

ในที่สุดเมื่อคดีขึ้นสู่ศาลฎีกา ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่

ญ.1438/2548 (บริษัทกราฟฟิคคอร์ปอเรชั่น จำกัด โจทก์ กรมสรรพากร จำเลย)

ในการนำรายได้และรายจ่ายมาคำนวณกำไรสุทธิประมวลรัษฎากร มาตรา 65 วรรคสอง อนุญาตให้ ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้จะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้นแม้จะยังมิได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ดังนี้แม้ โจทก์จะได้จ่ายค่าเช่าสถานที่จำนวน 224,229.07 บาท ไปในรอบระยะเวลาบัญชีปี 2538 แต่เมื่อค่าเช่าสถานที่จำนวนดังกล่าวเป็น ค่าเช่าสำหรับระยะเวลาการเช่าตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2538 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2539 จึง นำมาถือเป็นรายจ่ายของรอบระยะเวลาบัญชีปี

คำพิพากษากฎีกาที่

แม้เงินชดเชยค่าก๊าซที่โจทก์ได้รับจาก กฟผ. จะมีรายได้ที่เกิดจากการผลิตพลังงานไฟฟ้าจำหน่ายเชิงพาณิชย์อันเป็นการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงของ โจทก์ เนื่องจากเป็นเงินที่จ่ายในขั้นตอนการทดสอบกำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้า และศาลฎีกาอากรกลางวินิจฉัยว่า โจทก์เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตั้งแต่วันที่ 15 สิงหาคม 2543 ก็มีผลเพียงทำให้รายได้เงินชดเชยค่าก๊าซมิใช่เป็นรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรง แต่เมื่อเงินชดเชยค่าก๊าซเป็นการตอบแทนค่าพลังงานตามที่ระบุไว้ในสัญญาระหว่าง โจทก์กับ กฟผ. จึงต้องถือว่าเป็นรายได้ที่โจทก์มีสิทธิได้รับจากกิจการที่โจทก์กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีตาม ป.รัชฎากร มาตรา 65 วรรคแรก ส่วนมาตรา 65 วรรคสอง บัญญัติให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด 0
แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็น

หลักเกณฑ์ วิธีการและ เงื่อนไข การคำนวณกำไรสุทธิหรือ

ขาดทุนสุทธิ

เพื่อส่งรายการให้แก่เจ้าพนักงาน
เกิดขึ้น

ในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกัน
มาคำนวณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขตามมาตรา 65 ,
65 ทวิ และ 65 ตรี

**2. รายจ่ายที่จะนำมาหัก
ออกจากรายได้จะต้อง
มิใช่รายจ่ายต้องห้าม 22
รายการ ตามมาตรา 65
ตรี**

**3. การหักค่าสึกหรอและ
ค่าเสื่อมราคาของ
ทรัพย์สินจะต้องปฏิบัติ
ตาม พ.ร.ฎ.ฉบับที่ 145
(พ.ศ. 2527)**

**4. การจำหน่ายหนี้สูญ
จากบัญชีลูกหนี้จะต้อง
ปฏิบัติตามกฎหมาย
กระทรวง ฉบับที่ 186
(พ.ศ. 2534)**

5. กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทาง
บัญชียังใช้
เป็นตัวเลขในการเสียภาษีไม่ได้
จะต้อง
ปรับปรุงให้เป็นกำไรสุทธิหรือ
ขาดทุนสุทธิ
ทางภาษีก่อนจึงจะใช้เสียภาษี
ได้

สรุปการเสียภาษีจากฐาน

1. ยื่นแบบบอกรายได้สุทธิภาษีการรอบ
ระยะเวลา
บัญชีละ 2 ครั้ง

ครั้งแรก ยื่นภายใน 2 เดือน นับแต่วัน
ครบ 6 เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี
(ถ้ายื่นผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ของกรมสรรพากร จะขยายเวลาได้อีก 8
วัน) โดยจัดทำประมาณการกำไรสุทธิ
และ

เสียภาษีจากครึ่งหนึ่งของประมาณการ
กำไรสุทธินั้นตามอัตราภาษีที่กฎหมาย
กำหนดไว้ เว้นแต่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน
นิติบุคคล 6 ประเภท ตามมาตรา 67 ทวิ
วรรคหนึ่ง (2) แห่งประมวลรัษฎากร ให้
เสียจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นในระยะเวลา 6
เดือนแรกของรอบระยะเวลาบัญชี (ให้

ครั้งที่สอง ยื่นภายใน 150 วัน นับแต่
วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี
(ถ้ายื่นผ่านระบบเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตของกรมสรรพากร จะ
ขยายเวลาได้อีก 8 วัน) โดยเสียจาก
กำไรสุทธิทั้งรอบ
ระยะเวลาบัญชี เป็นเงินภาษีเท่าใด ให้
นำภาษีที่เสียไปแล้วในครั้งที่ 1 ตาม
แบบ ภ.ง.ด. 51 มาเครดิต
ผลต่างคือภาษีที่ต้องเสียเพิ่มหรือขอ
คืน แล้วแต่กรณี

2. กำไรสุทธิมีที่มาจากรายได้หักด้วยรายจ่าย รายได้มากกว่ารายจ่ายถือเป็นกำไรสุทธิ รายได้น้อยกว่ารายจ่ายถือเป็นขาดทุนสุทธิ

- การคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ประมวลรัษฎากร มาตรา 65, 65 ทวิ และ 65 ตรีกำหนดไว้ เช่นรายได้และรายจ่ายที่จะนำมาคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิต้องเป็นรายได้และรายจ่ายตามกฎหมาย กล่าวคือรายได้ที่จะต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิต้องเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจริง (Real Income) แล้วยังหมายถึงรายได้ที่กฎหมายหรือเจ้าพนักงานประเมินกำหนดให้เป็นรายได้ด้วย (Deemed Income) และยังมีรายได้ที่ได้รับยกเว้นด้วย ส่วนรายจ่ายที่จะนำหักออกจากรายได้ได้ ต้องมิใช่

• ดังนั้น กำไรสุทธิหรือ
ขาดทุนสุทธิทางบัญชีจึงใช้
เป็นตัวเลขในการเสียภาษี
ไม่ได้จะต้องปรับปรุงให้เป็น
กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ
ทางภาษีก่อนจึงจะใช้
เสียภาษีได้

งบกำไรขาดทุน

บริษัท ก. ไข่ จำกัด

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

รายได้

รายได้จากการขาย	๕,๐๐๐,๐๐๐	บาท
รายได้เงินปันผล	๒๐๐,๐๐๐	บาท
รายได้ค่าดอกเบี้ย	<u>๑๐๐,๐๐๐</u>	บาท
รวมรายได้	๕,๓๐๐,๐๐๐	บาท

ค่าใช้จ่าย

ต้นทุน	๒,๐๐๐,๐๐๐	
ค่าใช้จ่ายในการขาย	๑,๐๐๐,๐๐๐	
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	๕๐๐,๐๐๐	
รายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะ	๕๐,๐๐๐	
รายจ่ายเพื่อการศึกษและการกีฬา	๒๐,๐๐๐	
รายจ่ายซึ่งพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ	๑๐๐,๐๐๐	
ดอกเบี้ยจ่าย	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	
รวมค่าใช้จ่าย	<u>๓,๙๗๐,๐๐๐</u>	๓,๙๗๐,๐๐๐ บาท
กำไรสุทธิ		<u>๑,๓๓๐,๐๐๐</u> บาท

มูลเหตุที่ทำให้บัญชีการเงิน

(Financial Accounting) และบัญชี

ภาษีอากร (Tax Accounting) มีดังนี้

1. รายได้บางอย่าง หลักบัญชีไม่ถือ

ตัวกัน

เป็นรายได้ แต่กฎหมายภาษีถือ

เป็นรายได้

2. รายได้บางอย่าง หลักบัญชีถือ

เป็นรายได้ แต่กฎหมายภาษีไม่ถือ

เป็นรายได้

4. รายจ่ายบางอย่าง หลักบัญชีถือเป็นรายจ่ายทั้งหมด แต่กฎหมายภาษีถือเป็นรายจ่ายเพียงบางส่วน
5. รายจ่ายบางอย่าง กฎหมายภาษีให้หักเป็นรายจ่ายได้มากกว่าหลักบัญชี
6. ทรัพย์สินและหนี้สินบางรายการ หลักบัญชีการเงินกับหลักบัญชีภาษี

กำไรสุทธิทางบัญชี	0000
การปรับปรุง	
บวก รายจ่ายต้องห้าม	0000
รายจ่ายที่ไม่เข้าเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด	
<u>0000</u>	<u>0000</u>

รวม	0000
-----	------

หัก รายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้	0000
รายจ่ายที่ถือเป็นรายจ่ายได้เพิ่มขึ้น	<u>0000</u>
<u>0000</u>	

รวม	0000
-----	------

หัก ขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 ปี	<u>0000</u>
--------------------------------	-------------

T๓.๑๓ การตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร ^{๑๖}

ชื่อลูกค้า:	รหัสดัชนี: T๓.๑๓	
บัญชี/รายการที่ตรวจสอบ : การตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร	จัดทำโดย:	วันที่:
งวดบัญชี:	สอบทานโดย:	วันที่:

กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี

บวก รายการบวกกลับทางภาษี		xxx
๑) รายการทางบัญชีที่ถือเป็นรายได้ตามประมวลรัษฎากร	xxx	
๒) รายการจ่ายที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขตามมาตรา ๖๕ ทวิ	xxx	
๓) รายการจ่ายต้องห้ามตามมาตรา ๖๕ ตริ	xxx	
๔) รายการจ่ายค่าการกุศลสาธารณะทั้งจำนวนที่จ่าย	xxx	xxx
		xxx
หัก รายได้ที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้หรือรายการที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น		
๑) รายได้ส่วนที่ได้รับยกเว้นภาษี	xxx	
๒) รายการจ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้นจากรายจ่ายที่จ่ายจริง	xxx	xxx
		xxx
หัก ผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกินห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน		xxx
		xxx
หัก เงินบริจาค ๒ เท่าไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของกำไรสุทธิ		xxx
		xxx
หัก เงินบริจาคเพื่อการกุศลฯ ตามมาตรา ๖๕ ตริ (๓) (ข) (๒/๑๐๒)		xxx
		xxx
หัก เงินบริจาคเพื่อการศึกษาฯ ตามมาตรา ๖๕ ตริ (๓) (ข) (๒/๑๐๒)		xxx
		xxx
กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร		xxx
อัตราภาษีร้อยละ		xxx
ภาษีเงินได้ที่ต้องชำระ/(ภาษีที่ชำระเกิน)		xxx
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งปี (ภ.ง.ด.๕๑)	xxx	
ภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่าย	xxx	xxx
ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระ/(ภาษีที่ชำระเกิน)		xxx
รายการปรับปรุง		

หมายเหตุ พิจารณาตาม Tax dimension (www.rd.go.th>ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี>Tax Dimension> กระดาษทำการปรับปรุงกำไรทางบัญชีเป็นกำไรทางภาษีอากร)

^{๑๖} ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากร ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๔๘
 ข้อ 1 (4) การตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิทางบัญชีเป็นกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีอากร รวมถึงการตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการ
 ที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากร





รถเบนซ์ราคา 10 ล้านบาท

**บ/ช หักค่าเสื่อมราคาจาก 10 ล้าน
บาท**

ปีละ 20% = 2 ล้านบาท

**ภาษี หักค่าเสื่อมราคาจาก 1 ล้าน
บาท**

ปีละ 20% = 2 แสนบาท

เบสภาษีเงินได้ = 1.2

รายจ่ายอันมีลักษณะเป็นการส่วนตัว (มาตรา 65 ตรี (3))

ฎ.1775/2522 วินิจฉัยว่า “รายจ่ายค่าเลี้ยงดู ค่ารับรองแขกในรูปต่างๆ เช่น ช่วยซื้อบัตรชมกีฬา ของขวัญไปอวยพรวันเกิดบุคคลสำคัญในรัฐบาล ติดตั้งเครื่องทำความเย็นในรถยนต์ของบุคคลอื่น เป็นการจ่าย โดยมีจุดประสงค์เดียวกันคือ เพื่อประโยชน์ของบุคคลบางคน ไม่มีข้อเท็จจริงแสดงว่าจ่ายเพื่อกิจการค้าของ

ฎ.2761/2524 วินิจฉัยว่า “รายจ่ายของบริษัท
โจทก์ซึ่งเป็นค่าซื้อบัตรการกุศลต่างๆ เช่น บัตร
แสดงดนตรี ละคร ค่าซื้อของขวัญใน โอกาส
ต่างๆ เช่น ในงานวันเกิด วันแต่งงาน วันขึ้นปี
ใหม่ ค่าช่วยงานต่างๆ เช่น งานบวช งานเลี้ยง
งานทอดกฐินมีลักษณะเป็นการส่วนตัว หากจะมี
ผลตอบแทนในด้านการโฆษณาชื่อเสียงและ
สินค้าของ โจทก์อยู่บ้างก็เป็นแต่เพียง
ผลพลอยได้เท่านั้น บางรายการที่เป็นการกุศลก็
มิใช่การกุศลสาธารณะ จะนำมาหักเป็นค่าใช้จ่าย

ข้อสังเกต

คำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้มีข้อสังเกตว่า แม้จะเป็นเงินช่วยงานบวช งานทอดกฐิน ซึ่งถือเป็นงานบุญศลอย่างหนึ่ง ศาลฎีกาก็ถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม เพราะตามประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ตรี (3) การกุศลนั้นจะต้องเป็นการกุศลสาธารณะ เช่น การบริจาคให้แก่วัดวาอาราม เงินบริจาค่นั้นจึงจะไม่ถือเป็นรายจ่ายต้องห้าม แต่ถ้าหากใส่ซองช่วยงานบวช ใส่ซองช่วยงานกฐิน งานทอดผ้าป่า เงินช่วยงานเช่นนี้ศาลฎีกา ไม่ถือว่าเป็นการกุศลสาธารณะ และไม่ถือเป็น

คำว่าร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิแสดงว่า รอบ
ระยะเวลาบัญชีที่บริษัคนั้นบริษัทจะต้องมีกำไร
(กำไรในที่นี้หมายถึงกำไรทางภาษี) จึงจะหักเงิน
บริษัคนั้น เป็นค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 2 ของกำไร
สุทธิ นั่นก็คือถ้าหากว่าเงินบริษัคนั้นไม่เกินร้อย
ละ 2 ของกำไรสุทธิทางภาษีแล้วก็นำเงินบริษัค
นั้นมาหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด แต่ถ้าเกิน
ร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิทางภาษีแล้วก็นำเฉพาะ
ส่วนที่ไม่เกินร้อยละ 2 นั้นมาหักเป็นค่าใช้จ่าย
หากเป็นกรณีที่บริษัทขาดทุนแล้วจะนำเงิน
บริษัคให้การกุศลสาธารณะนั้นมาหักเป็นค่าใช้จ่าย
ไม่ได้ เพราะประมวลรัษฎากร มาตรา 65 ตรี
(3) บัญญัติว่า ร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิ แสดงว่า
ต้องเป็นกรณีที่บริษัทมีกำไรจึงจะนำเงินบริษัค
ให้การกุศลสาธารณะนั้นมาหักค่าใช้จ่ายได้ไม่

ฎ.4082/2535 วินิจฉัยว่า “ค่า
กระเช้าดอกไม้ ค่าช่วยงานแต่งงาน
ค่าช่วยงานบวชนาค ค่าช่วยงานศพ
และค่าซื้อของขวัญให้แก่เจ้าหน้าที
เพื่อ โจทก์จะได้รับประโยชน์ เป็นราย
จ่ายมีลักษณะเป็นการให้โดยเสน่หา
และเป็นการส่วนตัวของผู้มีอำนาจจ่าย
เงินยิ่งกว่าประโยชน์ทางการค้าของ
โจทก์ ทั้งมิใช่เป็นรายจ่ายเพื่อหาราย⁰

ฎ.3274/2548 วินิจฉัยว่า “ตามประมวล
รัษฎากร มาตรา 65 ตรี บัญญัติว่า
“รายการต่อไปนี้ ไม่ให้ถือเป็นรายจ่ายใน
การคำนวณกำไรสุทธิ...(3) รายจ่ายอันมี
ลักษณะเป็นการส่วนตัว...(13) รายจ่ายซึ่ง
มิใช่รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการ
โดยเฉพาะ” หมายความว่า รายจ่ายที่จะนำ
มาคำนวณเพื่อหากำไรสุทธิได้นั้นต้องเป็น
รายจ่ายเพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการของ

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า โจทก์ประกอบกิจการ
โรงงานหล่อดอกยางรถยนต์และจำหน่ายยาง
รถยนต์ โดยใช้อาคาร 2 ชั้น ชั้นหนึ่งใช้ประกอบ
กิจการ ส่วนอีกชั้นใช้เป็นที่อยู่อาศัยของหุ้นส่วน
โจทก์ ไฟฟ้าที่ใช้ในอาคารสถานประกอบการ
ของ โจทก์จึงแยกเป็น 2 มิเตอร์ เป็นชื่อ โจทก์ 1
มิเตอร์ และ จ. หุ้นส่วน โจทก์อีก 1 มิเตอร์ ดังนั้น
ค่าไฟฟ้ามิเตอร์ของ จ. หุ้นส่วน โจทก์เป็นค่า
ไฟฟ้าสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทอำนวยความสะดวก
ความสะดวกสบายแก่ผู้เป็นหุ้นส่วนของ โจทก์
และครอบครัว มิได้ใช้สำหรับงานในกิจการของ^๐

สวัสดี.

1.กิจการร่วมค้าที่จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล(Incorporated JV)

2.กิจการร่วมค้าที่มีได้จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล (Unincorporated JV)

Corsortium (กิจการร่วมทำ)= การทำกิจการ
หรือ โครงการเดียวกัน โดยไม่มีการร่วม
ทุน,ไม่มีการแบ่งผลกำไรหรือขาดทุน,ไม่มีการ
รับค่าตอบแทนร่วมกัน,มีการแบ่งแยกค่า
ตอบแทนและงานที่ทำอย่างชัดเจนไม่ถือเป็น
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลตามประมวล

1.กิจการร่วมค้าที่จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล(Incorporated JV)

2.กิจการร่วมค้าที่มีได้จดทะเบียนเป็น
นิติบุคคล (Unincorporated JV)

Corsortium (กิจการร่วมทำ)= การทำกิจการ
หรือ โครงการเดียวกัน โดยไม่มีการร่วม
ทุน,ไม่มีการแบ่งผลกำไรหรือขาดทุน,ไม่มีการ
รับค่าตอบแทนร่วมกัน,มีการแบ่งแยกค่า
ตอบแทนและงานที่ทำอย่างชัดเจนไม่ถือเป็น
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลตามประมวล